

HÖGSKOLAN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE

JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

SÖNDAGEN 2 JULI 1911.

Bröllopet på Gunnebo.

Anna Backlund foto.

PÅ DET FÖR sitt natursköna läge mellan Råda- och Stensjöarne bekanta och i öfrigt minnesrika Gunnebo firades häromdagen ett ståtligt bröllop, hvarvid godsets innehafvare, baron Carl Sixtensson Sparre och hans friherinna, född Denninghoff, bortgifte sin 21-åriga dotter Britta med en tysk grefve, löjtnanten vid Kejsrerliga Kyrassärregementet von Zeidlitz nr 7, Werner Vitzthum von Eckstädt.

På morgonen försiggick den borgerliga vigseln

inför magistraten i Göteborg, och kl. 6 e. m. förrättades de kyrkliga ceremonierna på Gunnebo af kyrkoherden i Fässberg A. Sager. Stora salongen, ett ovanligt högt och enastående vackert rum med väl bibehållna statyer och skulpturer från tiden, då den rike John Hall var herre till Gunnebo, hade omdanats till kapell och smakfullt dekorerats med blommor samt svenska och tyska flaggor. Under tonerna af Södermans bröllopsmarsch fördes bruden af

sin fader till den i rotundan väntande brudgummen, hvarpå brudparet följdt af tärnor och marskalkar inträdde i salongen, där släktingar och vänner förut samlats.

Efter vigselceremonien gafs middag för de till omkring 130 personer uppgående gästerna.

På natten afreste de nygifva söderut med Harz som närmaste mål, hvarefter de bosätta sig i Halberstadt.

A. B.

Årets tolf kapitel I naturens skola

Ett kapitel om våra barns rätta umgänge med växterna och djuren. Prisbelönad uppsats af Alma Arbman.

HAR DET någonsin händt dig, att en person, som du känt i många år, ofta sammanträffat med, talat med, hört talas om o. s. v., på en gång kommit att bli liksom ny för dig? Så att du funnit honom intressant, älskvärd, intagande, så att du tänkt: En sådan skada, att jag inte visste allt detta förut! Hvarför ha vi gått förbi hvarandra halft som främlingar, vi, som kunnat ha så stor glädje af hvarandra, som nu äro oskiljaktiga vänner för lifstiden, hvarför ha vi ej kommit att bli det långt förut? — Ja, hvartör? Emedan du nu först af en eller annan anledning kommit honom nära, lärt verkligen känna honom, medan du förut i ovetenhet gick honom förbi.

För många människor är naturen endast "en flyktig bekantskap". Och det är skada. Ty den, som kommer henne nära, den, som lär sig att umgås förtroligt med henne, vinner i henne en vän för lifvet, alltid ungdomligt frisk, alltid outtömligt intressant, alltid tacksamt lösnande med rika gengäfvor den välvilja och omvårdnad hon åtnjuter, — alltid trofast.

Ursprungligen tillhöra vi ju alla naturen, hon är vår moder. Men barn kunna lära sig att glömma sina föräldrar, om de uppfostras af andra. Och kulturen eller hennes tjänsteandar lyckas ofta på ett beklagligt sätt locka oss ifrån vår stora moder, narra oss att glömma och vårdslösa henne.

Hos alla barn — de äro ju ej ännu "kultiverade" — finnes alldeles säkert en medfödd naturkärlek, som alltjämt skulle växa och bära skön frukt, om den endast finge den näring och vård, hvilken alla goda anlag erfordra för sin utveckling. Se på, hur ettåringen hoppar och slår med sin knubbiga näfve mot fönstret, då en häst stannar där utanför. Hur han sträcker sig för att få "kappa" den stora hunden. Hur han kramar den mjuka katten i sin famn. Hur, då han är 3—4 år, en fluga, en fjäril, en fågel, en groda kan fångsla hans intresse. Hur han kan fråga i oändlighet för att få veta något om dem. — En sommar hade jag ute på landet hand om en 3-årig gosse från staden. Hans mun gick i ett enda frågande, så snart någon bara hade tid att svara. En humlas surrande fyllde honom med häpnadsfull undran, ett svalbo med ungar sysselsatte honom oafbrutet flera timmar å rad. Bland mina tidigaste barndomsminnen stråla de solskensdagar, då jag sprang kring backarna för att leta upp exemplar af "Natt och dag" (Viola tricolor), som voro mörka, — den djupviolettera färgen på kronbladen föreföll mig hemlighetsfullt förtrollande, jag tror jag drömde om sagoprinsessors sammetssläp. Floran var i vår bygd tämligen fattig. En dag hittade jag

en *Primula farinosa*, ett enda litet exemplar, som måtte ha förrirat sig dit. Om jag funnit en diamant, hade ej min förtjusning kunnat vara större. Jag satte den lilla rariteten i en dockvas och sprang väl tio gånger den dagen för att betrakta den.

Ja, tusen små händelser både löjliga och rörande skulle kunna anföras som yttringar af barns medfödda kärlek till naturen.

Genom användande af denna kärlek skulle man utan tvifvel kunna lära de unga att rätt umgås med naturen, lära dem detta vida lättare än åtskilligt annat. Men i stället få de här som i andra ting en mängd dåliga exempel af de äldre.

Hvad är då det rätta sättet att umgås med naturen? Som allmänt gällande regel vill jag nämna: Du skall vara och alltid visa dig vara hennes vän.

Nu vet du kanske, — jag talar särskildt till ungdomen — att två vänner kunna vara hvarandra mycket olika och just därigenom ha den största möjlighet till glädje och nytta af hvarandra. Så är det med dig och naturen. Hon är dig mycket öfverlägsen i vissa afseenden. Hon är rik, ja, så rik på underbara ting, att tusentals skarpsinniga män kunnat sysselsätta sig med henne hela sitt lif. Hon har också en skönhet, som du aldrig når, du må se ut hur som helst. Vidare har hon ett lif, som räcker i miljoner af år före och efter ditt, så att du, hvad ditt naturliga lif beträffar, endast är som en mygga på hennes stolta panna. Du bör således ha respekt för henne.

Men i vissa afseenden är däremot du henne öfverlägsen. Du har förnuft och handlingsfrihet. Du kan förstå henne bättre än hon dig, och du kan själf bestämma, om du skall älska, värda, skydda, lära känna henne eller om du skall försumma och misshandla henne. Egentligen har du därför ett ansvar gentemot henne.

Bland djuren finnas några, som vi helt och hållet tagit i vår tjänst, nämligen våra husdjur. Hur vi skola behandla dem, borde på det hela vara själfklart och har ofta blifvit omtaladt. Mycket blir dock genom okunnighet, vårdslöshet och egennyttia annorlunda, än det borde vara. Under sommarhettan händer t. ex. ej sällan, att djur, som ej själfva kunna söka sig vatten, få törsta, så att de blifva sjuka. Slå du en skopa friskt vatten i grisens ho en varm dag, så skall du få se, hur han dricker. Äfven hundar få ibland gå törstiga. Du kan ju försöka komma ihåg, att de inte kunna be om vatten; sätt fram en skål åt hunden, så får du snart se, om han vill dricka.

I fråga om hundar, skulle jag vilja varna gossar för något, som är mycket vanligt. Retas aldrig med främmande hundar! De blifva därigenom vresiga och misstänksamma. Jag säger främmande, ty då hunden inte känner dig, kan han ju inte veta, att du bara vill skämta med honom. Det förstär däremot eder

"egen hund" förträffligt och tycker det är roligt, att du leker med honom. — Somliga gossar tycka om att retas med alla djur, gussar, bockar, ja, t. o. m. tjurar, om de stå bundna. Det är emellertid orätt gjordt, ty andra människor kunna sedan råka illa ut för djuren, då de bli ondsinta.

I allmänhet bör du om möjligt noga undvika, hvad som kan vara plågsamt för djuren — du bör i synnerhet tänka därpå just då du har *makt* att plåga dem. Du vet ju, att det är fegt att anfalla den, som ej kan eller får försvara sig.

Om ett djur får det intrycket af människans, att hon är en fiende, så måste det ju själf bli fientligt och söka försvara sig. En bonde sade mig en gång, att han köpt en häst, som var så argsint, att han försökte bitas, så snart man kom honom nära. "Men jag fick honom snart god," sade mannen. "På hvad sätt?" "Jo, jag gaf honom socker, — hade alltid socker i fickan och gaf honom några bitar, så snart jag skulle fodra honom eller ta honom ut ur stallet. Han åt väl upp ett par kilogram de första två veckorna, men sedan bet han aldrig någon." Hästen hade lärt sig, att man ville honom väl. Den förre husbonden hade varit hård mot honom.

Om husdjuren har du emellertid säkert hört mycket förut, och vi kunna här sysselsätta oss med annat.

Tre bröder, som alla för sina studier under vintern vistades i stad, hade sitt hem på landet. En af dem företog sig att odla jordgubbar. Hans hvita skjortärmar lyste i solskenet, där han stod och sträfvade några timmar hvarje dag. Sen hoppade han i sjön och kom hungrig och munter in till middagen. Stora fat jordgubbar buros senare på sommaren in till bordet. En annan af bröderna odlade blommor och åstadkom ett helt litet paradiset af skönhet. Den tredje slöjdade fågelholkar. Han hade 40 stycken i björkarna omkring gården. Holkarna böra städas hvarje år, och han hade därför gjort lock på dem, som kunde lyftas upp. Men tänk, att skatorna, de sluga trollen, lurade ut, hur locken kunde öppnas, och så stulo de ägg och ungar af småfågeln. Olle tog då ner hvarenda holk och ändrade dem. Han nubbade igen locket och gjorde i stället bottnen så, att den kunde dragas ut. Sen gick det förträffligt att rengöra holkarna, och skatorna blefvo bet. Bofinkar, mesar, löfsångare, flugsappare, starar m. fl. slogo sig ned i de små bostäderna och roade oss med sitt ifriga sysslande och sin muntra sång.

Ja, säger du kanske, det är ingen nöd för den, som likt dessa bröder har ett hem på landet. Och du har rätt: det är en skön sak. Men äfven stadsbor kunna få umgås med naturen, särskildt de, som ha skolfrier. Och äfven de böra helst sätta sig före en viss uppgift, så blir deras behållning större.

Vill du hafva naturen till din vän, så bör

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 8.—
Halft år	3.50	Halft år	4.25
Kvartal	1.75	Kvartal	2.25
Lösnr.	0.12	Lösnr.	0.15

Iduns Byrå o. Expedition, Mästernamnelsg. 43.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803. Kl. 10—4.
 Red. Nordling: Riks 8660. A. 402. Kl. 11—1.
 Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 8659. Allm. 4304.

Stockholm,

Expeditionen: Riks 1646. A. 6147. Kl. 9—6.
 Annonkontoret: Riks 1646. A. 195. Kl. 9—6.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:		Utländska annonser	
25 öre efter text.		30 öre & textsida.	
20 % förhöjning & särskild begärd plats.		20 % förhöjning & särskild begärd plats.	

du ju lära känna henne och måste då använda de tillfällen du möjligen har att studera henne. D. v. s. du bör göra det direkt, inte bara genom hvad andra säga dig i böcker eller lektioner.

Att taga ett visst antal växter och lära sig examinera dem är ju en mycket vanlig uppgift. Men låt mig påminna dig om, att en naturvän aldrig, då han hittar en rar växt, plundrar ut ett växtställe. Han gräver inte upp en massa exemplar med rötterna. Det är ju att utöda en förut sällsynt växt, något, som måste kallas vandalism. Det rätta är att taga ett enda exemplar och detta kanske t. o. m. utan rot.

Den barbariska smak, som visar sig i lust att döda, som finner ett nöje däri måste afgjordt vara fjärran från en naturvän. Denna smak eller detta drag af vilde framträder emellertid midt ibland oss på ett stundom rent af vidrigt sätt och vittnar sannerligen om helt annat än sund naturkärlek. Jag känner exempel på, att man skjutit änder massvis och låtit dem ligga och ruttna. — För ej så länge sen hände det, att 8—10 unga män anställde jakt på en ekorre, som råkat förra sig in i en stadspark. De gäfv sig ingen ro, förrän de dödat den lilla stackaren. Besynnerligt! Är det större glädje att se död än lif?

Naturligtvis bör du i synnerhet studera den lefvande naturen. Slå därför inte ihjäl t. ex. grodan, som kommer i din väg, se hellre efter, hvart hon tar vägen, hvar hon bor, hur hon simmar, hur hon bär sig åt, då hon andas och då hon äter. Tag för all del aldrig bort ett småfågelägg, utan hjälp och skydda småfågellarna! Lär dig känna igen deras olika arter, studera deras vanor och lif. Stick inte en käpp i en myrstack, utan se i stället på, hur de kloka myrorna arbeta. Och du, min flicka, om en spindel springer på din klädning, så skrik inte, som om en tiger anföle dig. Spindeln gör dig intet ondt, men du bär dig självt på dig. Betrakta noga både honom och hans konstrika nät och hans skickliga sätt att använda den starka glänsande tråden. Blif inte heller utom dig, om en liten larv klättrar upp på dig. Kanske han tar dig för en blomma! Se, hur han marscherar på med sina många små fötter, medan hans mjuka hud buktar sig. Inte ens en geting bör fylla dig med fasa, ty han sticker bara för att försvara sig och gör dig intet, om du inte först ofredar honom.

Det är endast en pjåskig ovana att vara rädd för alla möjliga små djur, liksom det är en rå tanklöshet att alltid söka döda dem. Båda delarna kan man vänja sig af med genom eftertanke och god vilja.

Kanske hafva vi i regel för litet intresse för insekterna. Det finns ju bland dem många arter, som äro oss till plåga och besvär. Men andra göra oss stora tjänster, något som man i allmänhet ej tänker på. Att en varelse för oss "inte är nyttig", betyder egentligen att vi nu inte veta, hvad nytta han gör. I forna tider talade man om fjärilen som om en den onyttigaste lilla varelse och ansåg troligen hans lif berättigadt endast ur estetisk synpunkt. Men nu vet man, att han är outhärlig i naturens stora hushållning (ehuru ju många arter af fjärilslarver göra oss skada). Då Australien först koloniserades, infördes från Europa bland allt annat äfven olika slag af ärtväxter, som gäfv goda skördar. Men det blef dyrt att odla dem, emedan man måste taga utsädet från Europa, man lyckades ej i Australien få grobara frön. Sedan landmännen länge experimenterat och grubblat, måste biologerna rådfrågas, och de förklarade saken. Befruktningen blef ofullständig, emedan det där ute ej fanns de insekter, som föra frömjöl från blomma till

blomma. Nu införde man lämpliga arter af fjärilar och steklar och fick därefter godt utsäde.

Om du börjar gifva akt på insekterna, kan du äfven af dem ha mycket nöje. Lyft upp en sten, som ligger något nedsjunken i jordytan och se på, hvilket lif där är under honom. En mängd myror rusa hit och dit, då det helt hastigt blir så ljus hos dem; de ta sina hvita larver och försöka bringa dem i säkerhet. Under en annan sten får du kanske se en hop gråsuggor (en art små kräftdjur) rulta omkring, och under en tredje finner du dagmaskar eller skalbaggar. Men sedan du tittat på det lilla samhället, bör du lägga stenen tillbaka, så att allt får komma i sin ordning igen.

Du kan också ställa till ett litet akvarium, där du i god ro kan studera, hur åtskilliga små djur lefva och utvecklas. Tag en glasburk, som rymmer ett par liter, lägg däri ett tumstjockt lager af sand, så ren som möjligt, fyll burken med vatten och låt det stå ett dygn för att klarna. Stick därefter ned några växter af de arter, som lefva under vattnet t. ex. grodnate (har små hvita blommor, något lika smultronblommor) eller annat sjögräs. Du kan skära af ett strå på midten, och om du vill, att det skall stå upprätt, kan du binda en liten sten i den nedre ändan. Växter måste du ha i vattnet, annars kunna inga djur lefva där. Nu söker du upp grod- och mygglarver — som du lätt kan hitta i stillastående vattensamlingar — och bär dem i vatten till ditt akvarium. Äfven sjölöss äro bra att ha där, emedan de förtära multnande växter. Men tag inte för många djur af samma slag, ty då dö de af kolsyreförgiftning. — Vattnet i ditt akvarium kan du byta om med tillhjälp af en sughävert, som du gör af ett litet böjdt glasrör och ett par bitar guttaperkaslang (kan köpas på apoteket för några öre). En sådan hävert är lätt att fylla med vatten och sticka ned i burken, då det börjar rinna utan att du behöfver suga upp det. För att vattnet ej må rinna för fort och något djur följa med, kan du sätta en liten bomullstapp i den af rörets ändar, som står nere i burken. Då du håller på det nya vattnet, måste du vara försiktig, annars kunna många af djuren dö af stöten. Lägg dit en liten träbit och håll vattnet sakta på den.

I skogen och äfven annorstädes får man här och där se ett ihåligt träd. Ett sådant bör skyddas, ty det är ofta en god bostad för många djur. Där bo kanske en hackspett, en göktyta eller ugglan, åtskilliga insekter, i södra Sverige, möjligen några ekoxar o. s. v. I ett enda sådant träd kan ett ganska rikt litet djurlif röra sig, förändras allt efter årtidernas växlingar och gifva goda tillfällen till iakttagelse.

Ståndortsbeskrifning är en god öfning för mera försigkommen ungdom. Man mäter ut en ruta i skogen och lär sig att beskrifva allt hvad som växer på denna ruta.

Vilja vi verkligen lära känna naturen, böra vi ej anse något hos henne såsom för obetydligt att bli föremål för vår uppmärksamhet. De äldre bland oss böra öfva de små till aktgifvenhet och komma ihåg, att de företeelser, som röja lifvets mäktiga underbara arbete, ofta gå oss obemärkta förbi, emedan "hvad stort sker, det sker tyst". Aldrig glömm jag min lifliga förvåning, då jag vid 7—8 års ålder första gången såg hur ett frö gror. Min mor tog en dag fram bruna bönor, som skulle kokas till middagen, och då jag tog några af de glatta, trefliga bönorna i handen, sade hon: "Stick ner en i den där blomkrukan och vattna den emellanåt, så får du se!" — Nog gräde

jag sedan upp bönan några gånger för att titta på henne, men hon var inte så ömtålig. En dag fick jag till min stora häpnad se henne skjuta upp ur mullen. Hon var större än förr, och det bruna skalet var borta. Snart delade hon sig — och blef till två tjocka blad. Och emellan dem sköto snart ett par mindre blad fram, som voro alldeles olika de första. Dessa krympte ihop och försvunno allt efter som de andra växte. Jag kan ej erinra mig, att jag frågade någon, hvarför bönan bar sig så underligt åt, jag var tystlåten af mig och funderade i stillhet. Men jag hade följt förloppet af växters groende med två hjärtblad, och när jag långt senare läste därom, visste jag det genom egen iakttagelse och hade haft nöje däraf.

Det är en god regel vid undervisning att icke tala om allting för barn, utan i stället låta dem tala om det, sedan de genom iakttagelse själfva tagit reda på det. Men visserligen måste den, som vill väcka intresse hos andra, själf vara intresserad. Många antydningar och vinkar kunde på detta område gifvas, om utrymmet medgäfv det. Men jag vill endast påminna om ännu en sak och kommer därvid att tala om ett förhållande, som för en naturvän är ganska nedstämmande.

Som vi alla veta, äro de flesta af vår stadsbefolkning genom sitt arbete och andra omständigheter tvungna att tillbringa sitt lif bland hus och gator, ofta inom fyra väggar, år ut och år in. De enda tillfällen de ha att få se något af den fria naturen äro i allmänhet söndagarna. Men då ströfva de ut i det gröna, dels i större sällskap till fester och tillställningar af olika slag, dels i mindre kottier. Eller ger sig en familj i väg med matsäckskorg, hängmatta m. m. och har en härlig dag under de susande gröna träden, där de små få plocka blommor och tumla om på gräsmattorna, medan de stora på ett lugnare sätt njuta solskens, ren luft och skönhet. Hur väl unnar man ej dem allesammans denna dag!

Men låt mig nu fråga: hur se våra parker och skogsbackar ut dagen efter? Jo, de påminna ej så litet om sophög. Ty till tack för de sköna stunderna i naturens famn sluskar man till henne med sitt skräp, äggskal, apelsinskal och först och sist det afskyvärda papperet, som synes lång väg och därför har större förmåga att skräpa än något annat. Många dänga också sina flaskor i en sten för att förstöra marken med glasskärfvor. Kan den vara en verklig naturens vän, som näns att sålunda visa missaktning för hennes friska, sublima skönhet? Att denna skönhet måste ta skada af beröringen med människor, det borde man dock anse som en skam för dem.

Om föräldrar och uppfostrare med tillräcklig aktgifvenhet äfven på denna detalj odlade barnens sinne för ordning och skönhet, så kunde vi kanske komma därefter, att man bure hem de tomma skalerna, påsarna och flaskorna — som ju äro betydligt lättare att bära än de fulla varit! — i stället för att vanhelga naturen med dem.

Naturens skola, — ja, uttrycket är i sanning berättigadt. Ett människolif räcker endast till för en helt ringa del af hvad den skolan kan meddela. Äfven uttrycket *naturens tempel* användes stundom, och beklagensvärd skulle den människa vara, som aldrig känt högtidsstämningen i detta tempel, där den allsmäktige uppenbarar sin vishet lika väl i lifskraften hos det minsta frö som i stjärnehärfarnes oändlighet.

KLÄDNINGAR

Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.

som äro fläckiga eller nedsmutsade kunna genom kemisk tvätt blifva fullt användbara. Priset här för är lägst Kr. 3.- per klädning. Det är dock ej likgiltigt till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

Cerebos Salt

gifver god smak åt läckra rätter och fördärfvar dem aldrig.

Generalagent: Gustaf Clase, Göteborg & Stockholm.

Märkesmän och svensk ungdomsrörelse.

I DESSA DAGAR, då vi i det svensk-finska ungdomsmötet fått ett ytterligare bevis på ungdomsrörelsens styrka, kan det vara af intresse att erfaras något af våra stormäns hållning inför rörelsen. Artikel författaren, som äfven drar upp ett program för rörelsen, är redaktören af Svenska Tankar, hr Knut Hallonsten, som bekant en af den svenska fosterländska ungdomsrörelsens ledare.

I DUN — "ungdomens gudinna" — har icke stått främmande inför en rörelse, i hvilken ungdomsidealitet och viljekraft tagit sitt karaktäristiska uttryck. Är man i tillfälle att i denna tidning skriva en spalt i de ungas livsfråga, kan idéassociationen näppeligen förhindra tankarne att draga upp till hufvudredaktörens Siljanstrakt och Dalarnes ungdomsrörelse.

Ingenstädes i vårt land har nämligen ungdomsmötena samlat större skaror än i den gammalsvenska provins, där landskapets kulturmärkesmän: Zorn, Karlfeldt, Ankarcrona m. fl. satt sin ära i att gå i spetsen för det unga framtidsfolket.

Det är allom känt, att "den som har ungdomen, har framtiden"; den sanningen framhåller vikten af att fostra ungdomen till ett kampdugligt folk, som kan ta kommande tid i sin hand och dana den enligt Guds vilja. En glädjande ansats är gjord att med riddarepojsamlingen sörja för det yngsta släktet, men mycket återstår att fullborda på ungdomsrörelsens stora, obrutna verksamhetsfält i och för den ungdom, som i högre grad tarvar fostran till karaktärsstyrka och medborgaranda. "Vi ha större behof af ungdomsledare än af präster," säga märkesmännen inom Tysklands mäktiga organisationer; och erfarenheten i vårt land jäfvar ingalunda samma påstående.

Är det då endast i Dalarne som vår svenska kulturs och litteraturs märkesmän behärskat krafvet att visa ungdomen fram på livets och lyckans vägar? — Ånej, det finns en svensk skald på Naddö, som talat svenska vid ungdomens midsommarting och förstått, att i ungdomsrörelsen gömmas slumrande krafter, som måste fram i dagsljuset och tillväxa för att mönsta fosterlandets riddarvakt i en brytningstid, då mörka tankars slagskuggor breda sig ut öfver Svea rike. I våra "Svenska Tankar" skref han 1908: "Det jubel, som skallar, när ungdomen om somrarne samlas till sina möten mellan skog och berg, säger oss dock, att andra vårligare känslor hålla på att springa i blom." I en intervju yttrades för något år sedan: "Det finns intet jag hoppas så mycket af som af den" (ungdomsrörelsen). Och gentemot de herrar, som äro benägna att stämpla allt svenskt och fosterländskt som partipolitik, ha vi väl rätt att citera ännu ett Heidenstams-ord: "Partipolitiken bör hållas borta från ungdomsmötena. Ungdomen förblir ändå ett naturligt framstegsparti."

Ja, ungdomen blir som ett utvecklingsparti, förlikningsdomstolen mellan gammalt och nytt och lämnar partipolitikens kif åsido.

Det kan äfven ha sitt intresse att se till, hur kyrkans märkesmän ställa sig till vår ungdomsrörelse och vi ha i "Svenska Tankar" för 1909 ett träffande omdöme i följande ord af biskop K. H. G. von Schéele:

"Gärna tillmötesgår jag eder till mig framställda begäran att uttala mig om önskvärdheten af en ungdomsrörelse, hvilken — vid si-

dan af den förefintliga kyrkliga ungdomsrörelsen, som ju måste ligga mig närmast om hjärtat — under fosterlandets korsbanér vill och kan motverka fosterlands- och religionsfientliga sammanslutningar. Aldrig har det väl skadat, att man på flera, efter olika individualitet lämpade vägar, arbetat för ett gemensamt mål, och allra minst kan det med öppen blick för vår tids och vårt lands gifna förhållanden anses skadligt. Fastmer finner jag detta i förevarande fall böra främja det afsedda gemensamma målets så vidt möjligt fullständiga ernående: den fosterländska medborgarandans höjande hos *hela* vår verkligt svensksinnade ungdom.

Visby Biskopsgården den 10 sept. 1909.
K. H. Gez. von Schéele."

*

Efter att ha skisserat några framstående personers ställning till "en af vår tids största och mest glädjande företeelser", ber jag blygsamt om ursäkt att jag, ehuru född i rikets sydligaste stad och icke "ett stycke närmare Sveriges hjärta", tar mig friheten att uppdraga följande grundprinciper för ifrågavarande ungdomsverksamhet och ånyo, trots protesterna från "tidsandans" och "sena tidens" förvekligade barn, väcker förslaget om samling i ett svenskt ungdomsförbund:

1) Ungdomsrörelsens grundprincip är själfupfostran och ungdomslivets förädling.

2) Ungdomsrörelsen bör vara en demokratisk rörelse, som sammanför de unga ur skilda läger till samförstånd, hembygds- och fosterlandskänsla.

3) Ungdomsrörelsen bör gifva ungdomen politisk upfostran, men intaga en själfständig ståndpunkt, fri från partipolitik.

4) I den kamp, som är hela folkets, kampen mot fienderna till samhällets fria och lagbundna utveckling, kan ungdomen icke förvägras plats.

Skulle till äfventyrs någon vilja korrigeras nämnda principer, kan jag parera med upplysningen, att ordföranden i Finlands svenska ungdomsförbund, Johannes Klockars, som äger mer än trettio års erfarenheter af ungdomsrörelsen, pröfvat och gillat dem.

Det är icke svårt att förstå, att Klockars ungdomsförbund blifvit "en kulturkraft af stor betydelse". Ty den ryska knytnäfven har väckt Finlands svenska ungdom och med en väken nationalkänsla satt fart i rörelsen. Gifve Gud, att vår ungdom vaknar i tid! Skola vi komma någon vart, måste vi, kulturellt bortkomna som vi äro, återfinna oss själfva, erkänna fosterlandskänslans kulturvärde och med den nationella känslan som drifkraft samla svensk ungdom i ett förbund, som i kristen dygd och sann medborgaranda lägger ännu en framtidsförhoppning till dem, som bebåda "en ny vår i folklivet".

"Mitt folk, du skall vakna till ynglingadåd, den dag du på nytt kan gråta" — öfver din nationalkänslas förtegenhet, öfver din synd och orättfärdighet. Må ungdomsrörelsen med ett nytt släkte fostra en ny tid; ty "det är en allvarsam och härlig sak, hvarpå det ligger stor vikt" — skref Luther — "inför Kristus och all världen att vi hjälpa och bistå ungdomen. Därmed ha vi alla funnit hjälp och bistånd."

KNUT HALLONSTEN.

Sorgblomma, Glädjeört.

SORGBLOMMA, Glädjeört, systrar två bland världens blomst så ljufva, de leka samman i vårens blå. Så hult månde gå att dofta af samma tufva. För all jorden bär hvitaste liljor.

Sorgblomma, Glädjeört älska hvarann, då leka alla hvita små fiskar; och göken får fästmo, konvaljen man i rolighet sann. Men hör! — skogen han suckar och hviskar. För all jorden bär hvitaste liljor.

Sorgblomma, Glädjeört glömma hvarann, ge andra sin honung ljufva. Då vissnar konvalj, och göken försann blir hög och man och slår sina klor i en dufva. För all jorden bär vissnade liljor.

Sorgblomma, Glädjeört slitas af rot och ryckas till dödens länder. Täres i glöd den ena till sot, kallnar i knot den andra och grafdoft sänder. För all jorden bär vissnade liljor.

Sorgblomma, Glädjeört — känden I dem, så sörjom de systrar unga! De lyste som sol i vår moders hem. Hvem glömmet det, — hvem? Den visan är allom att sjunga. För all jorden bär vissnade liljor.

EDVARD BLOM.

Årets tolf kapitel.

Täflingsämnet för september månad lyder:

Passar — passar inte...

Ett kapitel om tillbörliga konvenansformer för det moderna umgängeslivet vid fester och i hvardagslag, vid bröllop och begrafningar, vid visiter och mottagningar, i restauranger och teatersalonger, hemma och på resa.

Ett rikt ämne och alltid af stor vikt så länge svenskarna — trots all påstådd artighet — fortfarande behöfva sitta på skolbanken för att lära sig hyfsning i umgänget. Täflingskrifter, som skola vara försedda med påskriften: *Iduns artikel täfling*, samt åtföljda af författarens fullständiga namn och adress, måste vara inlämnade till redaktionen af *Idun* senast den 31 juli 1911. För den enligt redaktionens åsikt bästa artikeln utfästes ett pris af

ett hundra (100) kronor

och den prisbelönade uppsatsen inflyter i något af *Iduns* septembernummer.

Stockholm den 1 juli 1911.

Redaktionen af *Idun*.

Hvarje busmoder **Barngarderoben** bör pronomerera på **Pris för helt år 3 kr.; halft år kr. 1:60. Lösnummer 30 öre.**

Hvarje sömmerska **likaså. 12 häften årliger.**

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter: **Finare Post-, Skrif-, Kopie- och Tryckpapper samt Kartong.** *Iduns* textpapper tillverkas af Klippan.

Rullskridskor.

Berättelse af Gustaf Hellström.

(Forts. o. slut.)

III.

EFTER den dagen, träffades de rätt ofta på banan. Då hon fick se honom, låtsade hon först inte ha lagt märke till honom. Men så slog hon plötsligt upp sina stora, bruna, speglande ögon och log med spelad öfverraskning... Nej, se ni här!

Hon hette Phyllis Dolores. Phyllis hade hon kallats efter sin mormor. Dolores hade hennes moder låtit henne heta, därför att hon födts vid en tid, då modern var försänkt i djup sorg. Hon hade nämligen kommit till den försvifade upptäckten, att hennes make var en ohjälplig alkoholist. Ett år efteråt dog han. Så hade det gått många år af hårdt arbete. Modern försörjde sig så godt hon kunde på att måla porslin. Resten fingo släktingar skjuta till. Men de gjorde det ogärna. De hade alltid satt sig emot hennes äktenskap med den afidne maken. Och nu tyckte de att hon förtjänade sitt öde.

Så — efter tio år — mötte hon åter en man, som kom hennes utpinade hjärta att drifva blodet med snabbare fart genom ådrorna. Han var målare och sålde mycket litet. Han var också redan i medelåldern och det fanns ej något hopp om att han en gång skulle få sälja mera. Slakten ville åter ingripa. Då det visade sig resultatöst, förbannade och lämnade de henne. Hon blef lycklig med målaren, mycket lycklig.

Det var denna lycka, hennes hjärta såväl behöfde, som blef Phyllis' olycka. Hon fattade med ens barnets instinktiva och fruktansvärda hat till styffadern. Hennes svartsjuka växte med hvarje dag som gick. När han ville smeka henne, bet och knep hon honom eller flydde med ett skrämtdt skrik. Då började han också hata. Det blef en strid mellan en redan femtioårig man och en tioårig flicka om en kvinna, för hvilken lifvet åter började blomstra, och mannen vann öfver barnet. Modern trasades åter sönder af de ständiga slitningarna. Hon försökte ställa balans i familjelifvet. Men allt var fruktlöst. Mot flickans hat, så impulsivt i all sin kontinuitet, strandade alla försök. Då skickades Phyllis till en klosteskola i Belgien. Hon stannade där, till dess hon var sjutton år. Och under dessa år växte hennes hat, flyttades också öfver på modern. Phyllis centrala tanke under alla dessa år i den dystra klosterskolan var denna: hur har min mor för sin egen lyckas skull kunnat beröfva mig all moderlig omsorg, all hemlifvets glädje? Då hon kom tillbaka igen, var hon hård och kall. Hon talade aldrig till sin styffar och då hennes mor åter sökte tränga sig till hennes förtroende, stöttes hon tillbaka af ett par stora, frågande ögon, som sade: hur kunde du sända mig bort? Ibland kunde det också hända, då de sutto ensamma med hvarandra, att de utan att växla ett ord föllo i hvarandras armar under krampaktig omfamning och högljudd gråt. Men det var inga tårar, som kunde smälta hårdheten. De gled o åter från hvarandra tyst och oförlåtande.

Det var då Phyllis fann ett status quo. Hon höll sig borta så mycket som möjligt för att lämna åt sig själfva de båda gamla, hvilkas kärlek blifvit så mycket krampaktigare, ständigt nervöst lefvande genom de ständiga slitningarna.

Sådant hade det lif varit, som Phyllis Dolores hitintills lefvat. Nu sökte hon glädjen

utomhus och hon var alldeles ensam i en jättestad.

Hon talade om allt detta för honom, och till sin häpnad fann han, att där bakom den flickaktiga pannan fanns en hjärna, som tänkte kallt och cyniskt om lifvet, som redan tyckte att allting var ingenting värdt. Det gällde endast att söka stjåla så många glada stunder ur tillvaron som möjligt. Där satt denna adertonåring med sina fylliga, röda, veka läppar, med sina kärnfriska härliga tänder och talade om, hur hon från sin födelse var förbannad. Hennes far hade varit en drinkare; själf hette hon Phyllis Dolores; kunde man tänka sig en sammanställning af namn, öfver hvilken ett säkrare olycksöde hvilade. Bakom dessa stora, bruna, speglande ögon låg en tankevärld af den allra hopplösaste fatalism.

När han kommit underfund med allt detta, förstod han också, att om där ej fanns någon annan människa i hela London, som ville hjälpa henne, skulle han göra det. Ännu kunde hon räddas. Ännu hade ingenting hänt.

Och så tog han sig verket an. I stället för skridskobanan valde han Kensington Gardens som mötesplats, just vid den stora dammen, där barnen leka med segelbåtar. Det gällde först af allt att få henne bort från rullskridskomiljön.

Han talade med henne, talade etik, lifsförelsekonst, lifvets allvar, förpliktelserna mot sin egen personlighet. Och hur kunde hon vara så säker på att det skulle gå henne illa? Hvarför inte samla sig själf till det största af alla dåd: den tålmodiga väntan? Trodde hon inte, att där någonstans fanns en man, som skulle både vilja och kunna bereda henne det säkra, omhågnade familjelifvets lugn? Förstod hon inte, att de onda makterna bo inom oss själfva, ej utanför oss?

Jo, det förstod hon. Och det var just därför hon visste att hon alltid skulle bli olycklig.

Han var tålmodig som en far gentemot ett barn. Och så hann det bli vår.

En dag då de skildes åt, lade hon sin hand på hans arm. Hon tryckte den krampaktigt.

— Hvarför gör ni allt detta för mig?

Han blef plötsligt blodröd i ansiktet:

— Hvarför — — — hvarför — — — Därför att jag tycker det vore skada, om det skulle gå er illa. Det finns så oändligt mycket vackert hos er, som ni ännu ej själf vet om.

Han hade sagt dessa ord på samma gång stammande och snabbt.

Han hade sett i hennes ögon, att hon älskade honom.

— — —

Den kvällen satt han länge uppe, villrådlig. Bekännelsen i hennes ögon hade i ett slag förändrat allt. Han satt och gräde i sig själf. Fanns där någon vrå i hans hjärta, där han älskade henne? Nej, ingen. Han kände hvarje detalj ur hennes lif och ändock kände han sig så fullständigt främmande för henne. Hon hade varit för honom af samma intresse som alla andra "fall". Kanske ändå en liten smula mera, därför att hon var kvinna och ung och vacker. Men eljes icke.

Han greps plötsligt af en nervös skrämnel. Hvad hade han gjort? Hvilket äfventyr hade han kastat sig in i, han, som fruktade impulsen, det tillfälliga stämningshandlandet mer än allt annat i lifvet, just därför att han sett, hvart det kunde leda? Han kände det plötsligt, som om han af öfverdrifvet nit för andra snärjt sig själf, händer och fötter med trådar, som fastän fina voro så farliga, därför att de voro så många. Han ryste plötsligt vid tanken på att denna unga kvinna kanske kräfde något af

honom eller hoppades något af honom, detta människobarn, som i allt som var väsentligt för honom stod honom så absolut främmande.

Innan han gick till sängs hade han fattat beslutet att ögonblickligen dra sig tillbaka, att ej se henne mera. Hon var ung. Hon skulle snart glömma. Han hade sökt hjälpa henne så godt han kunnat. Därvid fick det stanna.

Han upphörde alltså att gå till mötesplatsen. Och en fjorton dagar efter blef han glad, då hans chef frågade honom, om han ville ta sin semester först af alla.

Han tackade och reste till Sverige för en månad.

IV.

För den som under många år vistats utomlands bli de korta besöken i hemlandet rika. Ej rika på yttre händelser. Men landskap och gator och människor och minnen göra den korta vistelsen egendomligt bräddad. Staden, där man har sin verksamhet, där man redt sig ett hem, blir till någonting mörkt och tungt och skrämmande. Man rädes den som den sömlöse rädes natten. Man vill ej tänka därpå. Man säger till sig själf: det blir tids nog, då jag kommer tillbaka dit igen. Människor man mött och händelser, man upplefvat, få också under den korta vistelsen i hemlandet en drömlig och hemskt och dunkelt överklig slöja öfver sig.

Så var det också med honom. Med en viljestyrka, som var honom egen, sköt han undan alla tankar på London, medan han gick omkring bland människor och minnen i sin födelsestad. Han tänkte ej heller på Phyllis Dolores.

Först när han återkommit stod hon åter för hans tankar som någonting irriterande. Hur hade det gått henne? Rullskridskobanorna voro för länge sedan stängda. Deras säsong var länge sedan öfver. Men hvar fanns hon nu?

En eftermiddag efter arbetets slut tog han vägen genom Kensington Gardens. Det var vid samma tid som de förut brukat mötas. Han gick förbi dammen; stolarne de brukade sitta på, stodo tomma.

Hvar fanns hon? Hur hade det gått henne?

Han vandrade långsamt öfver den mjuka gräsmattan. Människoöden draga förbi ens blickar, tänkte han, och försvinna. Hvad blir det af dem sedan? Det är kanske det bästa att man aldrig möter dem mera. Ibland skulle det kanske också bringa en litet glädje. Där finns väl alltid någon, som haft godt af handen man gifvit dem till stöd.

Då kom Phyllis Dolores mot honom. Han såg henne, då hon var på en femton meters afstånd. Träden hade hindrat honom att se henne förr. Hennes stora, bruna ögon riktades frågande mot hans. Hennes kinder voro blötsande röda. Men läpparna logo. Hon skyndade sig mot honom.

— Goddag, sade hon. Så länge ni varit borta. Hvar har ni hållit hus nu i snart två månader? Jag har varit så ängslig att ni varit sjuk. Och jag visste ju inte er adress. Hur är det med er?

Han bet sig ett slag i öfverläppen.

— Jag har varit hemma i Sverige, sade han. Måste resa plötsligt. Offentligt uppdrag.

Men samtidigt som han sagt denna lögn, blef han ond på sig själf. Hvarför gick han och ljög för flickan? Behöfde han verkligen ljuga? Fanns där något som helst skäl, hvarför han skulle göra det. Han ryckte otåligt ett slag på axlarna. Så såg han på henne. Hon gick med hufvudet en smula framåtböjdt under den stora hatten. Hela hennes ansikte hade undergått en plötslig förändring. Hon såg ut,

Uppgif lifvidd (under armarne), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder figur

fullt tillförlitliga, moderna och eleganta

Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjölmonster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmonster 50 öre, Kragmonster (Pellerin) 50 öre, Kappmonster 60 öre, Nationaldräktmonster 1 kr. Mönster kunna äfven beställas efter andra än våra modeller. Beställning skall då åtföljas af den modell som önskas. Priset är då dubbelt mot det vanliga.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till

Mästersamuelag. 45 B, Stockholm,

Mönsteraffären "Chic".

som om hon plötsligt funnit hvilat efter en lång tid af ångest. Han kunde se det på ögonen, på läpparnas krusning. Hon gick och log ett stilla och tryggt leende.

Hon lade handen på hans arm och såg in i hans ögon.

— Jag visste, att ni skulle komma tillbaka, sade hon endast.

Hvarje nerv inom honom darade af otåligt missmod. Så fattade han ett plötsligt beslut.

— Låt oss vända om, sade han, och söka upp en lugn plats med ett par stolar.

Hennes ansikte lyste upp.

— Gärna, gärna — — —

Han flyttade sin stol mitt emot hennes. Hon drack honom med sin blick. Så lutade hon sig fram mot honom:

— Älskade, jag visste, ni skulle komma. Jag har sökt er öfver hela parken hvarje eftermiddag. Men jag visste att ni skulle komma. Jag visste det så säkert att ni inte skulle vilja lämna mig.

Hans blick mörknade.

— Hur visste ni det? sade han nästan hårdt.

Hon log:

— Därför att ni inte är en sådan, som leker med kvinnor.

Hon såg sig snabbt omkring, lutade sig fram mot honom. Det var som om hon räckt honom sina läppar.

— Kyss mig, hviskade hon. Jag har längtat mig vansinnig efter en kyss af er.

— Någon kommer, sade han endast.

Hon rätade åter upp sig, såg sig omkring.

— Hvar? Förresten, ingen känner oss. Hvad gör det då, om någon ser oss, min älskade?

— Man kysses inte i offentliga parker.

Hon skrattade:

— Ni är så lustig. Alltid så korrekt och allvarlig. Men just därför älskar jag er. Säg mig en sak: ni träffade väl ingen liten svenska hemma, som ni blef kär i?

Han spratt till. Det var som om han plötsligt sett en väg ut ur detta virrvarr.

— Jo, sade han. Och det var just det jag ville tala om för er.

Men hon endast svarade med ett lugnt och tryggt leende. Hon lade sin hand på hans knä.

— Jag tror er inte.

— Hvarför inte?

— Därför att ni inte leker med kvinnor.

— Men om jag gör det.

Hon skakade på hufvudet.

— Nej! Tiotusen gånger nej! Det gör ni

För blifvande sociala arbetare.

CENTRALFÖRBUNDET för socialt arbete anordnar i höst sin tredje utbildningskurs för dem, som vilja ägna sig åt praktiskt socialt arbete såsom bostads- och heminspektion, fosterbarnsinspektion och annat barnvårdsarbete, vice värdskap i hus för mindre bemedlade, socialt arbete vid fabriker m. m.

Kursledarinnan är som förut fröken Kerstin Hesselgren och de, som önska utbilda sig för att inträda på det stora sociala arbetsfältet, kunna vända sig till henne, adress Lästmakargatan 6, Sthlm, för vidare upplysningar.

KRISTLIGA FÖRENINGEN af unga kvinnor firade den 18 juni sitt 25-årsjubileum med en högtidlighet i sin lokal Brunnsgatan 3, hvarvid förekom sång, redogörelse för föreningens utveckling och föredrag. En jubileumsfond bildades af gåfvor från hela landet. I samband med jubileet hölls föreningens 7:de konferens den därpå följande veckan, besökt af 300 deltagare från hela landet. Efter valet af förbundsstyrelse togs vår grupp af den nyvalda styrelsen. Dessa äro, stående: Fröken Visen Nyström, fr. Sigröd Netzel, fr. Sigröd Hasselberg, fru Maria Lundén, fru Augusta Hallenius. Sittande: Fröken Anna Gauffin, fr. Anna Roos, ordf., fr. Hildur Mellin och fr. Sigröd Heurlin.

inte. Ni vet det lika väl som jag. Hvarför sitter ni då och talar osanning?

Han kände att nu var ögonblicket inne.

— Phyllis, sade han, jag fruktar för att ni missförstått mig. Möjligen har ni trott att jag älskat er. Men det har jag aldrig gjort. Jag har inte heller med en blick, en gest, ett ord låtit er tro det. Eller har jag det?

Hon svarade ej. Parasollen föll ur hennes hand. Hennes ögon voro riktade mot hans; men blicken var långt, långt borta.

— Säg, Phyllis? Har jag det?

Nu var det som om hon samlat in sin blick. Hon slungade den mot honom.

— Men hvarför har ni då gjort allt det ni gjort för mig?

Han ryckte ett slag på axlarna. Han letade upp all sin energi för att kunna bibehålla sin kyla.

— Kan ni inte förstå det?

— Nej, absolut nej. Det kan jag inte förstå. Ni har sökt att göra mig god, göra mig till en bättre människa, med andra tankar om lifvet, med andra ideal. Ni har lyckats. Lifvet är ett annat för mig nu. Hvarför har ni gjort det, om ni inte älskade mig? Hvarför kom ni så godt som hvarje dag under en hel månad? Hvarför? Vill ni verkligen säga, att ni, som är så fin, så allvarlig, att ni, som tänker så klart och ser så klart på människorna, att ni, ni gjort det endast för att bedra mig? Det kan ni inte göra. Så grym kan ni inte vara.

Då började han att tala. Af det och det motivet hade han handlat. Kunde hon inte förstå?

När han slutat, reste han sig upp.

— Det är sent, vi måste gå.

Hon följde honom mot en af de stora grindarna. Hon gick tyst vid hans sida. Plötsligt började hon gråta.

— Säg, älskade, att det inte är sant. Säg, att ni inte bedragit mig.

— Jag har inte bedragit er. Men det är sant.

— Säg att det inte är sant, säg att det inte är sant.

De hade kommit ut på den stora gången. Hon klamrade sig fast vid hans arm, hårdt, försvifladt.

— Säg att det inte är sant.

— Phyllis, det är så. Det kan inte ändras.

Hon höjde plötsligt ett skri, lutade sig in mot honom. Så ropade hon:

— Nu — — — nu — — —
— brast mitt hjärta — — —

Det sista kom i en hviskning.

Folk sågo på dem.

— Försök att lugna er, sade han.

— Ja — — — ja — — —
jag ska — — — jag ska — — —

Hon släpade sig vidare vid hans sida.

— Vi är snart ute på gatan. Jag ska hvissla på en automobil. Hur är det med er nu? Känner ni er bättre?

— Möt mig i morgon! Lofva mig att komma i morgon.

— Omöjligt. Ni måste förstå att jag talat sanning. Ni måste förstå att jag måste, måste, måste säga er farväl. Herre gud: ni är ung. Förstår ni inte att ni

är ung, att ert lif inte är slut med detta?

Hon såg upp på honom. Hvarje drag i hennes ansikte talade om skrämset, men en trött och hopplös skrämset. Hon skakade på hufvudet.

— Hur lite ni förstår, sade hon, jag älskar er, älskar er, älskar er. Går ni från mig, är mitt lif slut.

De hade kommit ut på trottoaren.

— Vill ni ha en automobil?

— Säg att ni kommer i morgon.

— Nej, Phyllis lilla, jag kan inte. Vi måste skiljas. Jag hade aldrig anat att det skulle sluta så här. Hade jag anat det, då skulle jag — — — Vill ni ha en automobil?

— Nej.

Hon gick utan ett ord.

Han vände åt sitt håll. Och han vågade ej se sig tillbaka.

— — —

Tre dagar efteråt kom han händelsevis att läsa i en aftontidning om en ung elegant klädd kvinna, som fiskats upp i Themsen af flodpolisen. Vid undersökningen befanns hon heta Phyllis Dolores Greenwood.

Det var första gången han hörde hennes efternamn.

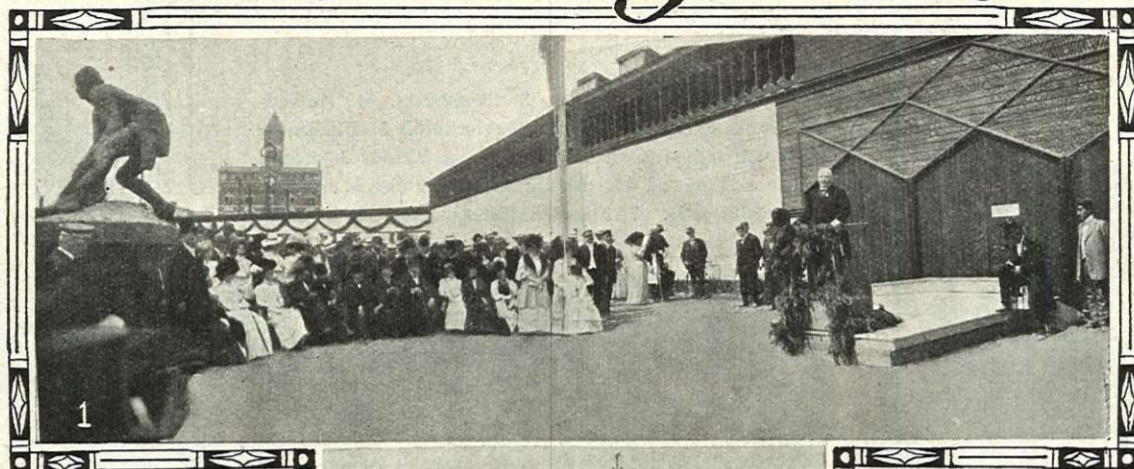
En vädjan.

VI FÅSTA I DAG mot vår vana uppmärksamheten på ett tillkännagivande i vår annonsafdelning. Men den historia, som ligger bakom detta salubjudande af flätade läderskärp är också lyckligtvis mera ovanlig. Den handlar om en ung man, som efter nyss aflagd styrmansexamen, blir offer för en olyckshändelse, därigenom krympling och oförmögen att fortsätta sin lifsbana. För att få sysselsättning och någon inkomst använder han sig nu af en känd sjömansfärdighet till att fläta mjuka, breda läderskärp, hvilka kunna rekvideras enligt närmare uppgift i annonsen.

Iduns Modellkatalog för sommaren är utkommen. Pris **60 öre.**

Från det unga Arvika.

DEN NYVORD-
NA värmlands-
staden Arvika har i
dessa dagar riktat
landets uppmärksam-
het på sig, dels ge-
nom firandet af sam-
hällets 100-årsjubi-
leum och den därmed
sammanhängande in-
vigningen af stadens
nya kyrka, ett verk
af stockholmsarkitek-
ten Ivar Tengbom,
dels genom en utställ-
ning, synnerligen om-
fattande och representativ för ortens kulturella
utveckling i fråga om industri, handverk, slöjd
och konst.

julas till ära för de
nya.

Staden har mycket
att bjuda på, ett rikt
affärslijf — Olséns
tobaksrörelse och Öst-
lund & Almqvists or-
gelfabrik äro namn-
kunniga vida om-
kring, och naturligt-
vis bröderna Eriks-
sons snickerifabrik,
hvars alster intaga
ett framstående rum
inom vår träindustri.

Så finns där i om-
nejden boende åtskilliga af våra unga och be-
märkta konstnärer såsom Björn Ahlgrensson,
Fritz Lindström, Fjæstad, och den ryktbare

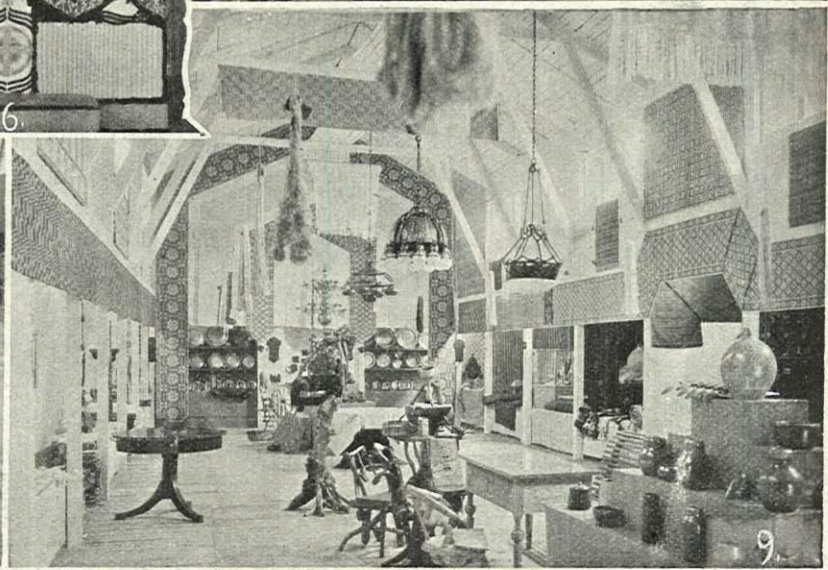
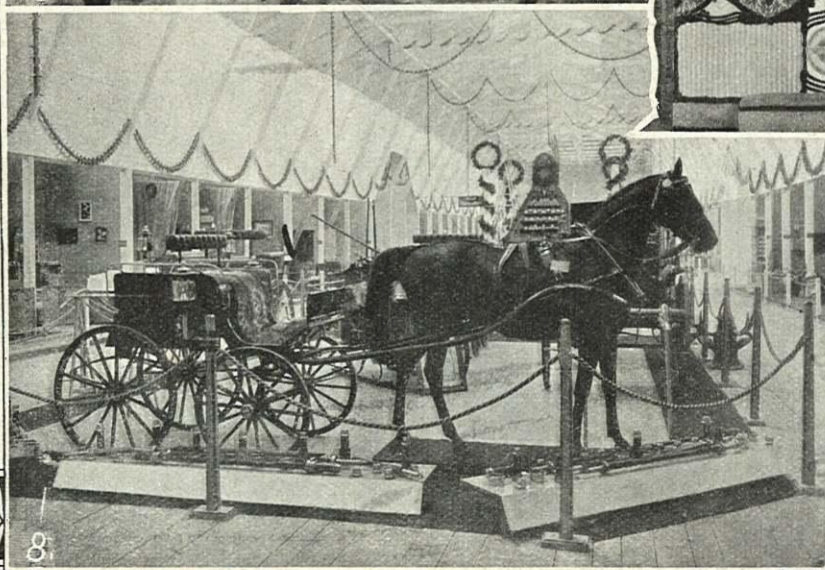
värmlandssonen Chri-
stian Eriksson bor
där om somrarna —
om vintern lefver han
i en originell gammal
stockholmsgård på
Söder.

Hvad nu utställ-
ningen beträffar har
den som sagdt hedrat
sig och därmed den
nyvordna staden.

staden. 6. Kyrkans al-
tartafla, framställande Je-
sus på väg till Golgata,
målad af Björn Ahlgren-
sson. Ramen skuren af
Bröderna Eriksson, ante-
pendium af fru Fjæstad.
7. Hundraårsminnet firas
vid den nya kyrkan.
8. Stora industrihallen.
9. Hemslöjdshallen.

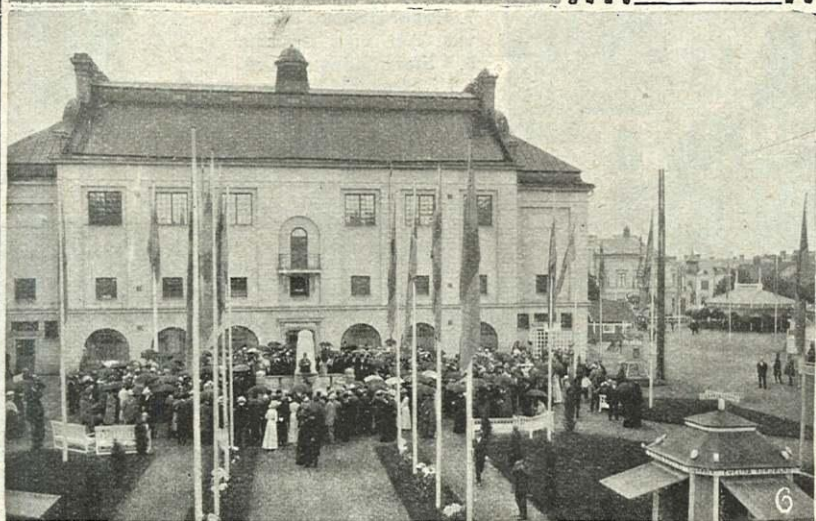
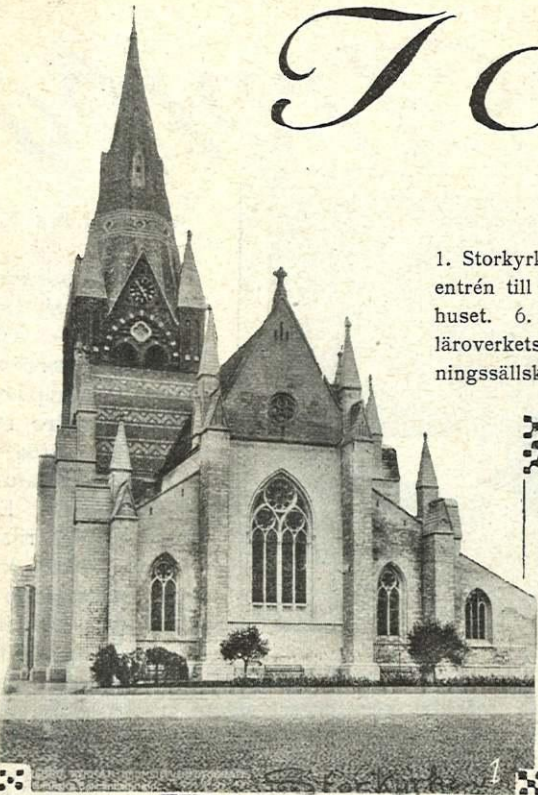
Arvikas stadsrät-
tigheter äro strängt
taget hvarken af i
går eller i dag, ty
redan Karl XIV Jo-
han tilldelade sam-
hället namn, heder och
värdighet af stad. En
krönikör berättar, att
de gamla stadsrättig-
heterna hittades un-
der en rengöring i

1. Landshöfding Dyrs-
sen öppnar utställnin-
gen. Till vänster synes
Chr. Erikssons "Båg-
spännaren". 2. Chr.
Eriksson. 3. Den nya
kyrkan. 4. Petter i Myra,
den kände konstsmeden,
som erhöil hederspokal
vid prisutdelningen. 5.
Barnens flaggtåg genom

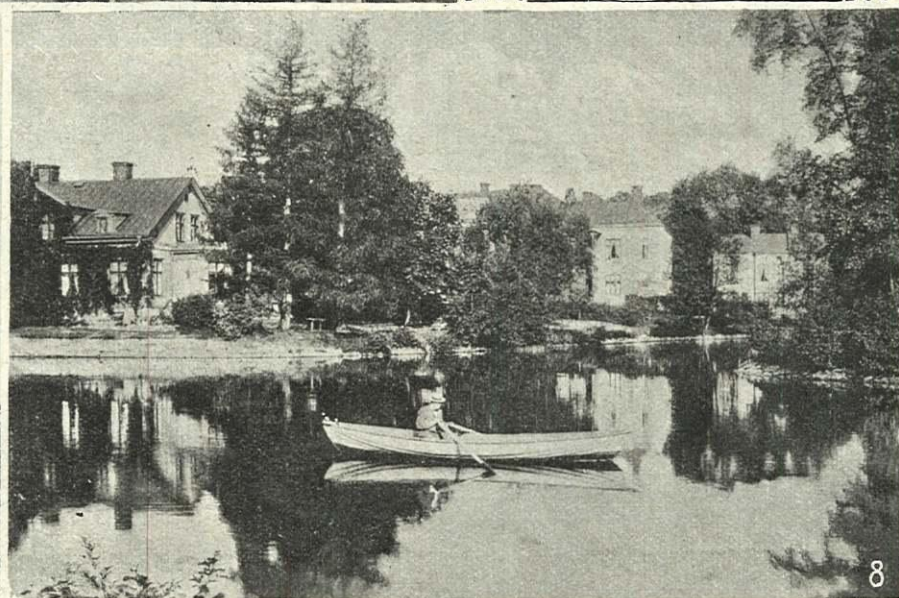
J Engelbrekts stad.

1. Storkyrkan. 2. Interiör af kyrkan. 3. Stadshuset. 4. Hufvudentrén till Landbruksutställningen. (E. Sjöqvist foto.) 5. Riksbanks-
huset. 6. Slöjd- och industriutställningen öppnas framför Allmänna
läroverkets gymnastikhus af häradshöfding Herman Behm, hushåll-
ningssällskapets ordförande. 7. Engelbrektsstatyn. 8. Det idylliska

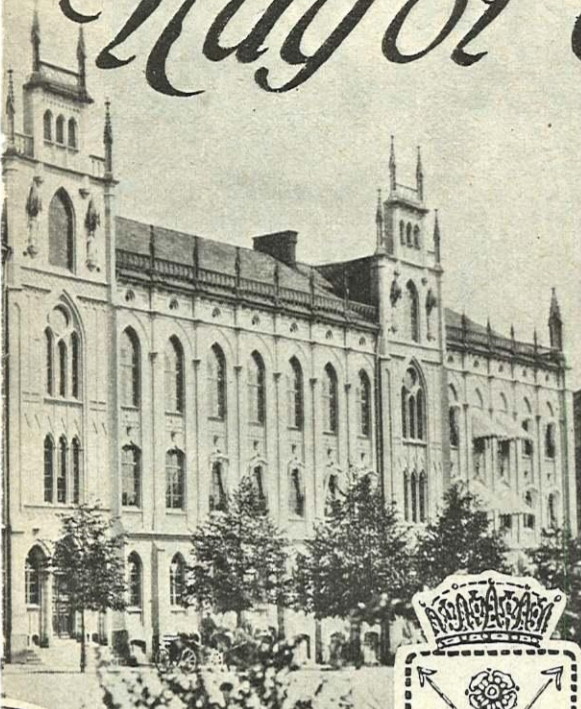
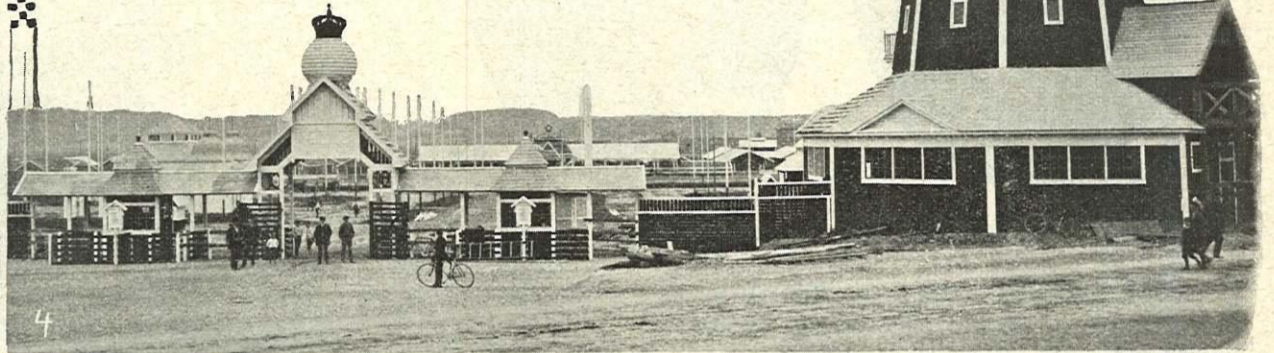
I EN AFLÄGSEN forntid utgjorde mellersta Sverige som bekant botten af ett väldigtt innanhaf, som förband nuvarande Östersjön och Kattegatt med hvarandra. Vattnet drog sig efterhand tillbaka, kvarlämnande här och hvar långsträckt grusåsar, som blefvo af utomordentlig betydelse för samfärdseln genom eljes sanka marker. På en sådan ås, där sedan urminnes tid kungsvägen mellan orter i östra och västra delen af riket gått fram, uppstod tidigt, kanske redan före forntidens slut en stad, hvars namn efterhand blef Örebro syftande dels på dess läge på ören, det gammal-svenska ordet för en samling groft grus och sand, dels på den bro, som tillkommit vid något skede af platsens utveckling, förmedlande förbindelsen öfver det vattendrag, nu kalladt Svartån, som här genomskär åsen på väg till sitt utlopp i Hjälmarén.

Denna belägenhet, så att säga midt i allmän farväg och lätt tillgänglig från skilda håll, korade Örebro tidigt till en mötenas stad. Gångna tiders historia af än kyrklig än världslig art nämner ett tjugotal sådana, af hvilka några varit af riksviktig betydelse för landet. 1529 och 1537 års prästmöten, vid hvilka af-

Stagot om Örebro och dess utställning.

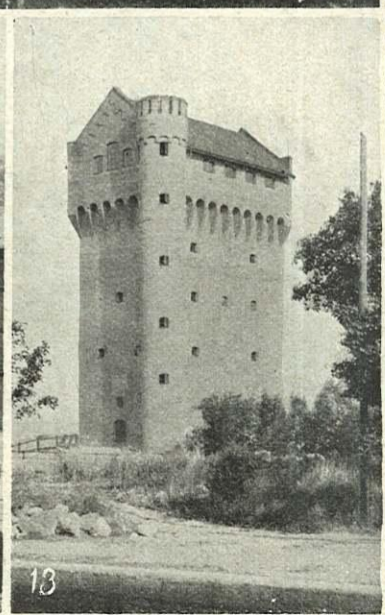
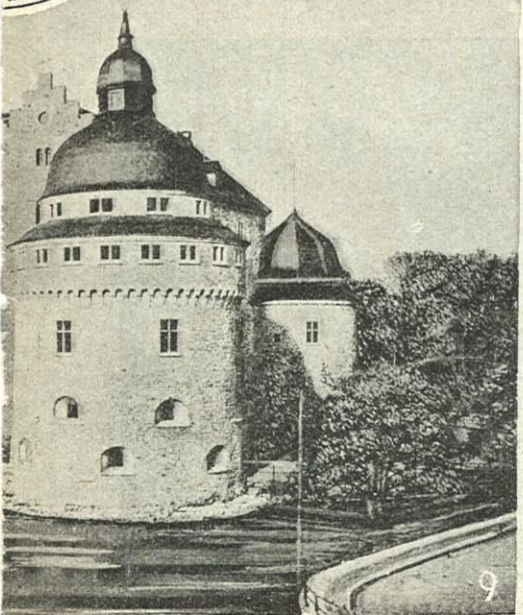
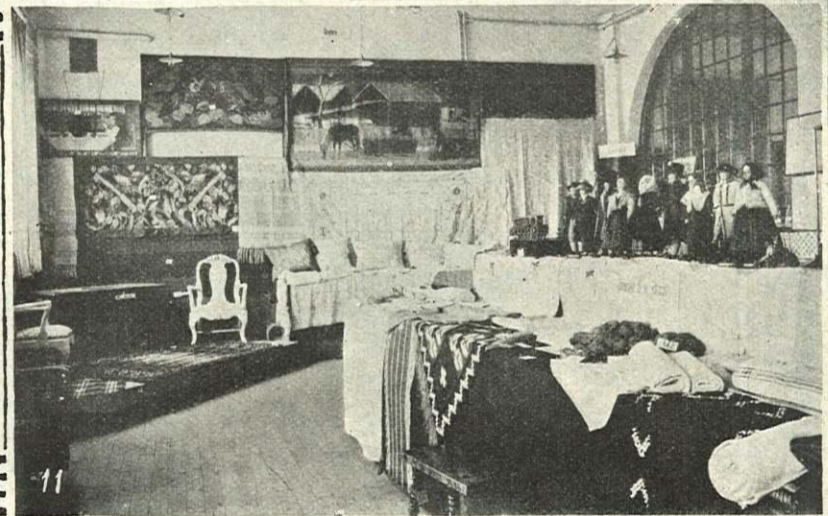
Örebro. Vy från stadsdelen Choasie. 9. Örebro slott. 10. Pilen i slottsparken. 11. Hemslöjdsafdelningen. (E. Sjöqvist foto.) 12. Fri-murarlogen. Sparbanken och Teatern. 13. Vattentornet vid järn-vägarnas centralverkstäder.

görande bestämmelser träffades med afseende på den evangeliska läran, samt riksdagen 1540, då Sverige förklarades för arfrike, äro exempel härpå. Icke minst betydelsefullt för vårt lands öden under senare tid var slutligen det riksmöte, hvars hundraårsminne kunde firas för-lidet år, nämligen riksdagen 1810 i Örebro, då ättefadern till vårt nuvarande konungahus kora-des till tronföljare i Sverige.

Två år senare, 1812, hålles åter riksdag i Örebro. Därmed är sagan all om Örebro som plats för den lagstiftande riksförsamlingen. Men för möten och öfverläggningar af andra slag har man alltfort gärna samlats i den gamla staden på Svartåstranden. Ännu föregående år hölls ett teologiskt möte där, som lät rätt myc-ket tala om sig. Och denna sommar hålles nu det stora, all-männa svenska landtbruks-mötet, det tjuguförsta i ord-ningen, som blifvit förlagdt dit, och af hvilken anledning man väntar besökande till sta-den från rikets alla delar. Då alltså det allmänna intres-set i väsentlig mån under dessa dagar kommer att riktas mot Örebro, har Idun funnit det lämpligt att återge några drag ur stadens historia samt i ord och bild ge en

(Forts. å sid. 432).

Kröningen i London.

KONUNG GEORG V.

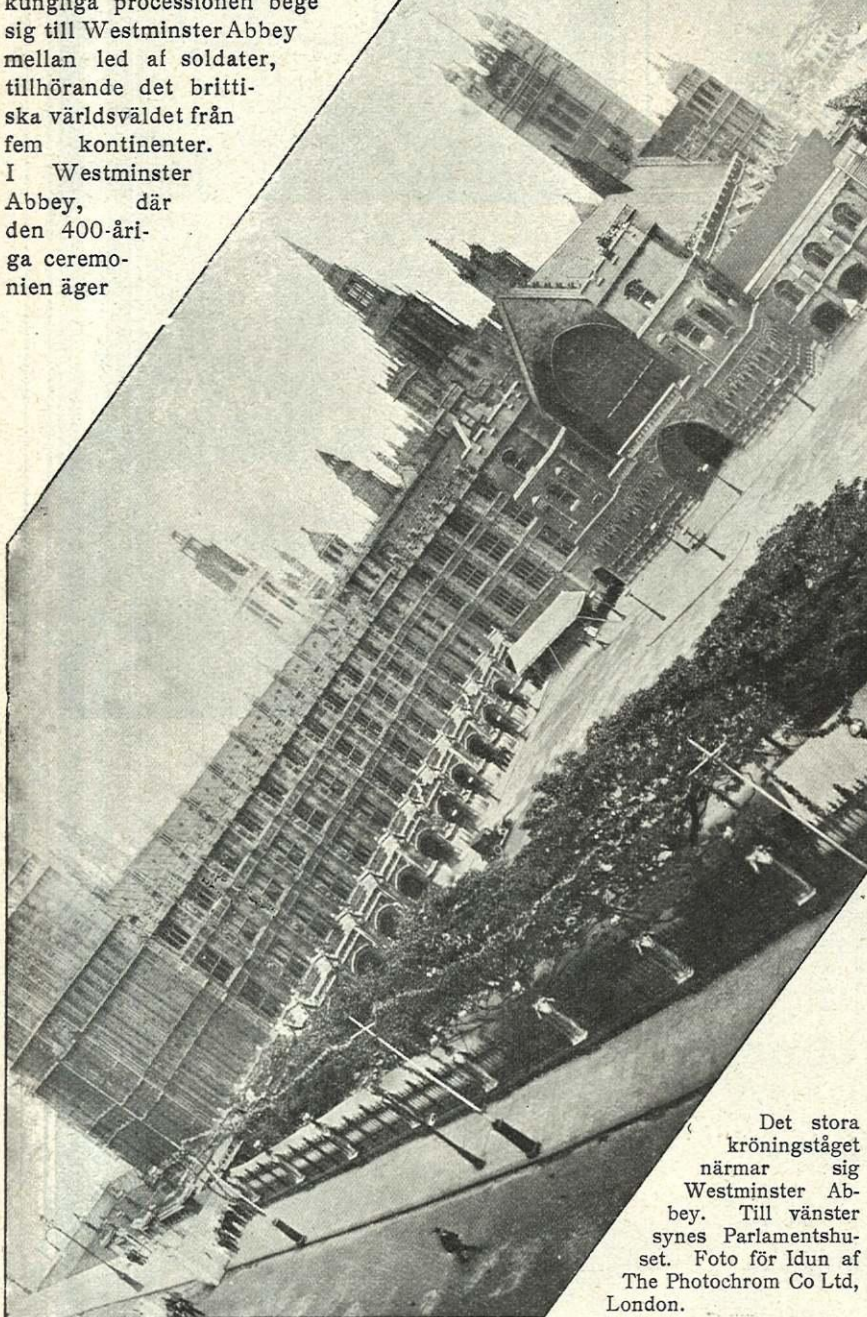

DROTNING MARY.

UNDER ÅRHUNDRADEN har Storbritannien krönt sina härskare till sin egen ära med all den prakt och glans som världsríkets resurser kunna åstadkomma. Kung Georgs och drottning Marys kröning den 22 juni torde varit den ståtligaste London bevittnat — ålderdomliga ceremonier i förening med modern storslagenhet ha gjort den till ett praktfullt skådespel. Våra bilder, tagna med världens största kamera, ge någon föreställning om dimensionerna om än icke af färgspelet. Vi se den kungliga processionen bege sig till Westminster Abbey mellan led af soldater, tillhörande det brittiska världsväldet från fem kontinenter. I Westminster Abbey, där den 400-åriga ceremonien äger

rum, vänta furstar och härskare från hela världen, Englands blåaste blod och högsta dignitärer, koloniernas styresmän och arméns befälhafvare. När akten är slut och ärkebiskopen af Canterbury satt kronan på konungens hufvud, beger sig processionen genom hurrande folkmassor åter till Buckingham palace.

Dagen därpå fingo de stora massorna tillfälle att se sitt nykrönta konungapar, då en väldig kortège drog genom gatorna under utvecklande af all den glans som den brittiska krigsmakten kan åstadkomma. På bilden se vi tåget passera Hyde Park Corner. Ett regnigt väder under bägge de stora festdagarna har något minskat feststämningen, men detta var också den enda del af arrangemangen, hvaröfver festanordnarna icke ägde att råda. Allt hvad rikedom, lojalitet och skicklighet kunnat åstadkomma blef gjordt.

Det stora kröningsståget närmar sig Westminster Abbey. Till vänster synes Parlamentshuset. Foto för Idun af The Photochrom Co Ltd, London.

Ärkebiskopen af Canterbury, som förrättade kröningen.

Det inre af Westminster Abbey, där kröningen ägde rum.

ANSELMUS.

En novell af Ludvig Nordström.

(Forts.)

NÄR ANSELMUS såg detta framför sig, kände han sig, som om en sval vind fläktat honom på kroppen. Det var, som om han stigit från ett varmt rum ut på bron, och vinden, som mötte honom, kom från hafvet, där drifisen ännu gick, och från skogen, där snön ännu låg kvar, och från fälten, där dikena forsade af gyttevatten och där styfmorsviolen blommade i vida tufvor.

Minnena vidgade sig. Han var en gosse och lekte hemma på sin fars gård; popplarna vaggade sina gamla kronor i vårvinden, och sädesärlorna hoppade omkring i trädgårdslanden, och när han såg uppåt himlen, bländades ögat; långt nere i stan gick auktionsklockan, stundom hördes ljudet starkare, ty då kom det med ett vinddrag, och i detsamma följde lukten af tjära, olja, spackling och kol, och det hördes rassel af kärror — hela lifvet därnere i hamnen, där luften stod som en dans af sländor öfver vattnet. Då klättrade han uppför stora brandstegen, som brände af solhettan, och kom upp på taket. Här var luften lättare och himlen blåare och molnen hvitare; här såg han kring hela trakten, fartygen på fjärden, de högtidliga bergen med snöfläckar här och hvar och hela denna stora björkdunge, som staden var, med röda tegeltak och hvita flaggstänger.

Hvilket lyckligt barn hade han inte varit ändå! Åtminstone tyckte han det nu, fastän han visste, att han många gånger varit mycket, mycket olycklig.

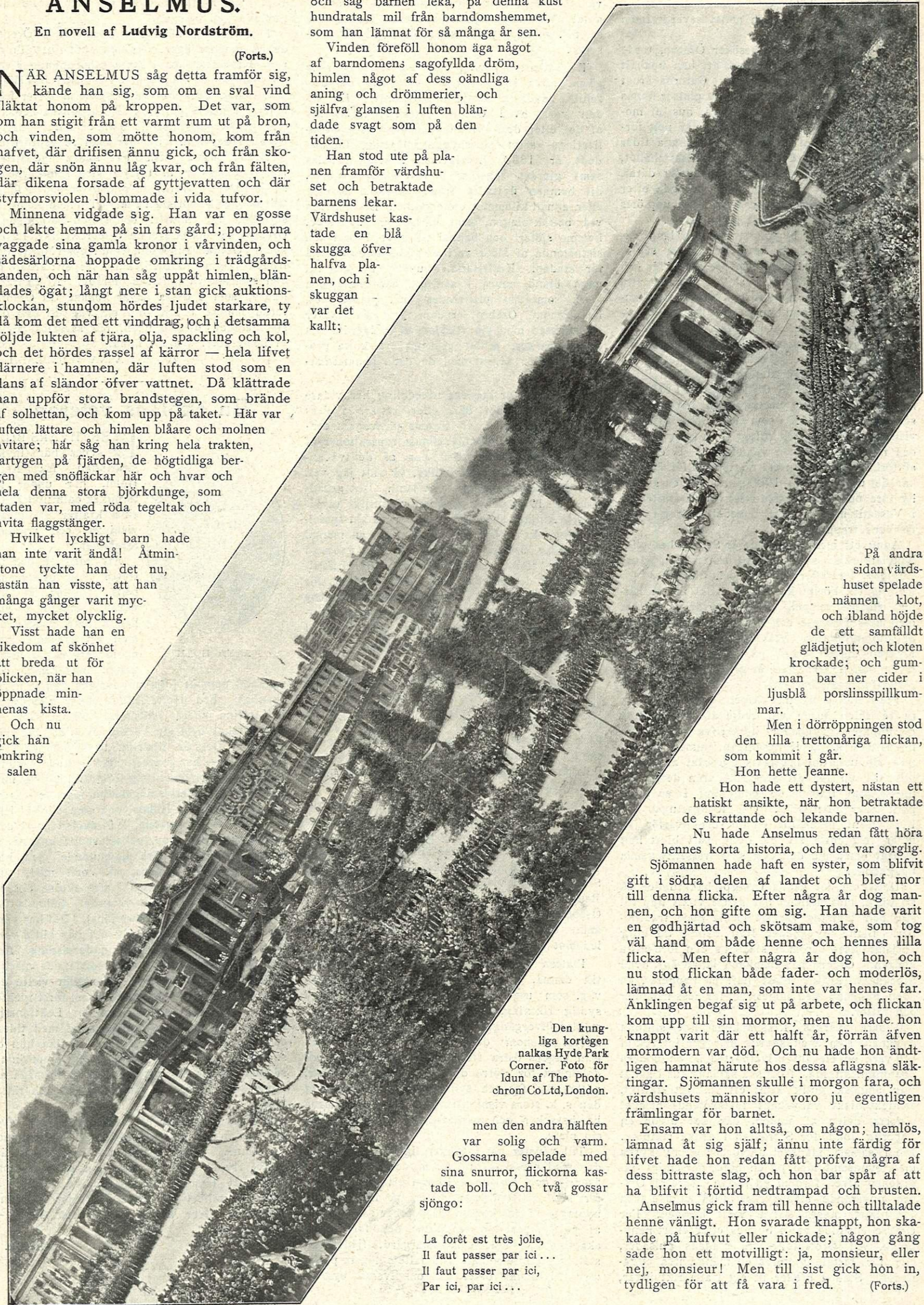
Visst hade han en rikedom af skönhet att breda ut för blicken, när han öppnade minnenas kista.

Och nu gick han omkring i salen

och såg barnen leka, på denna kust hundratals mil från barndomshemmet, som han lämnat för så många år sen.

Vinden föreföll honom äga något af barndomens sagofyllda dröm, himlen något af dess oändliga aning och drömmier, och själfva glansen i luften bländade svagt som på den tiden.

Han stod ute på planen framför värdshuset och betraktade barnens lekar. Värdshuset kastade en blå skugga öfver halfva planen, och i skuggan var det kallt;

Den kungliga kortegen nalkas Hyde Park Corner. Foto för Idun af The Photochrom Co Ltd, London.

men den andra hälften var solig och varm. Gossarna spelade med sina snurror, flickorna kastade boll. Och två gossar sjöngo:

La forêt est très jolie,
Il faut passer par ici...
Il faut passer par ici,
Par ici, par ici...

På andra sidan värdshuset spelade männen klot, och ibland höjde de ett samfällt glädjetjut; och kloten krockade; och gumman bar ner cider i ljusblå porslinspillkumar.

Men i dörröppningen stod den lilla trettonåriga flickan, som kommit i går.

Hon hette Jeanne.

Hon hade ett dystert, nästan ett hatiskt ansikte, när hon betraktade de skrattande och lekande barnen.

Nu hade Anselmus redan fått höra hennes korta historia, och den var sorglig. Sjömannen hade haft en syster, som blifvit gift i södra delen af landet och blef mor till denna flicka. Efter några år dog mannen, och hon gifte om sig. Han hade varit en godhjärtad och skötsam make, som tog väl hand om både henne och hennes lilla flicka. Men efter några år dog hon, och nu stod flickan både fader- och moderlös, lämnad åt en man, som inte var hennes far. Änklingen begaf sig ut på arbete, och flickan kom upp till sin mormor, men nu hade hon knappt varit där ett halft år, förrän äfven mormodern var död. Och nu hade hon äntligen hamnat härute hos dessa aflägsna släktingar. Sjömannen skulle i morgon fara, och värdshusets människor voro ju egentligen främlingar för barnet.

Ensam var hon alltså, om någon; hemlös, lämnad åt sig själf; ännu inte färdig för lifvet hade hon redan fått pröfva några af dess bittraste slag, och hon bar spår af att ha blifvit i förtid nedtrampad och brusten.

Anselmus gick fram till henne och tilltalade henne vänligt. Hon svarade knappt, hon skakade på hufvut eller nickade; någon gång sade hon ett motvilligt: ja, monsieur, eller nej, monsieur! Men till sist gick hon in, tydligen för att få vara i fred. (Forts.)

(Forts. fr. sid. 429.)

liten erinran om ett och annat sevärdt inom den.

För en främling, som besöker Örebro, torde ej det första intrycket vara, att han kommit till en mycket gammal stad. Gatorna äro i allmänhet breda och stora, öppna platser finnas kantade med jämförelsevis stora hus af modern arkitektur. Orsaken härtill är nog förnämligast den, att elden under gångna tider varit illa fram med det gamla stadssamhället, stundom jämnat med jorden stora delar däraf, hvarefter gator och torg blifvit utlagda efter nyare tiders stadsplan och byggnader uppförts efter fordringar, som varit gällande då.

Ett och annat byggnadsverk från långt af lägsen tid har dock bevarats genom sekler och utgör liksom bekräftelse på den ålder och historia platsen äger. Framför allt är detta fallet med slottet, uppfördt på den plats, kanske till en del ännu utgörande samma byggnad, som det gamla Örebro hus eller Örebro fäste, hvarom kampen ofta stod het under medeltidens fejder. Det innehades på sin tid af Engelbrekt, belägrades sedan af Sten Sture och intogs till sist af Gustaf Vasa. I arf efter honom tillföll det yngste sonen, hertig Karl, sedermera Karl IX, som vid olika tillfällen vistades i Örebro och vidtog stora nybyggnads- och reparationsarbeten vid slottet. Efter tider af förfall eller sedan det nödortfigt förbättrats, har det under 1897—1900 genomgått en grundlig inre och yttre restaurering och framstår nu i Vasastil med ett starkt medeltidsdrag i västfasadens trappgavel.

Ännu ett medeltidsminne är Storkyrkan eller Nikolaikyrkan som man på senare tid, något tillgjordt förefaller det mig och främmande för traditionen, börjat kalla den. Det är ett härligt gotiskt tempel, hvars interiör isynnerhet med dess pelarpar och luftigt spända bågar är af utomordentlig, verkligt lyftande verkan. Kyrkan anses byggd på 1200-talet och har äfven den under senare år genomgått en ytterst pietetsfull restauration.

Från slutet af medeltiden eller början af nyare tiden torde en tredje af Örebro stads märkligare byggnader förskrifva sig, nämligen den s. k. Kungsstugan, numera flyttad från sin ursprungliga plats i hjärtat af staden och till en för ett borgarhus från denna tid fullständigt främmande omgivning i en slags park eller plantering. Om Kungsstugan har Idun förut innehållit en uppsats, hvarför jag nöjer mig med att på detta sätt blott helt hastigt omnämna den nog så intressanta gamla byggnaden.

Detta om det gamla Örebro, bakgrunden så att säga, mot hvilken det nyare vuxit upp till stil och hållning värdigt gamla goda traditioner. Bland byggnader från denna tid intar alltjämt dess berömda stadshus den förnämsta platsen. Örebro har nämligen länge ägt, hvad Stockholm hittills blott haft på papperet, en egen byggnad med ämbetsrum för dess nämnder och råtter.

Vidare märkas Riksbankens fint stilfulla dygnad, som dock kanske mer ger intryck af btt vara en elegant privatbostad än en modern penninginrättning, Tekniska skolans hus i något torr engelsk gotik samt ett verkligt ståtligt, arkitektoniskt vällyckadt folkskolehus beläget i norra delen af staden, där det utgör en ypperlig fond för Storgatan i denna riktning. Inom samma stadsdel uppfördes en ny kyrka med gynnsamt läge på en höjd, där enligt traditionen äfven fordom en sådan, äldre än Örebro nuvarande stadskyrka, alltså kanske från 1100-talet, anses hafva varit belägen. För Örebro enskilda bank bygges ett vackert bankpalats vid Drottninggatan, stadens pulsåder, och för öfrigt uppföres en mängd nya byggnader. Staden breder ut sig i alla riktningar,

väl behöfligt för öfrigt, då dess invånareantal på de sista tiotalen år mer än fördubblats samt f. n. uppgår till något öfver 29,000 personer.

Ett sådant uppsving inom ett samhälle sker gärna efter sedan någon stor och betydelsefull handling föregått detsamma. En sådan var, hvad Örebro beträffar, utförandet af det efter dess förhållanden storartade kanaliseringssamt slussbyggnadsföretag, fullbordadt år 1888, hvarigenom Svartån rätades samt gjordes segelbar in mot stadens hjärta, dit hamnen flyttades från sitt forna läge en eller annan kilometer utom staden. Lättnaderna vid befraktningen, som härigenom uppstodo, kommo sjöfart och handel till godo, hvaraf den sistnämnda af ålder varit en af lifsbetingelserna för staden. Kraftstation kunde anläggas till gagn bland annat i sanitärt hänseende, och stora områden planerades och planterades, hvarigenom Örebro, redan förut en vacker sommarstad med sin rikedom af trädgårdar och öppna parker, erhöill präktiga, välskötta promenadplatser längs med de båda kanalarmarnas sidor.

Till gagn för stadens utveckling har vidare varit anläggandet där, eller rättare i dess omedelbara närhet af statens järnvägars centralverkstad för hufvudsakligast reparationer af dithörande materiel, den ena af de två anstalter af detta slag, hvilka, så vidt jag vet, för närvarande finnas i vårt land. Den grundlades år 1900 och har sedan väsentligt utvidgats. Antalet arbetare, som där ha sin sysselsättning, är högst betydligt, och en mängd byggnader finnas uppförda för olika ändamål från ett "loks" sammansättning till förfärdigandet af de fina apparater, som behöfvas för telegraf och telefon. Öfver centralverkstadens långsträckta byggnader höjer sig som en skiltvakt på post järnvägens eget vattentorn i fast, slutet stil och synligt på långt håll, då man närmar sig staden.

Härmed har jag i anledning af sommarens stora landbruksmöte i Örebro sagt några ord om staden sådan den varit och hur den nu ter sig. Härtill fogar sig som naturlig följd en liten öfversikt öfver utställningsfältet själf, samt hvad som där kan vara att se, då det nu i dagarna öppnar sina portar för gäster från när och fjärran.

Först dock några namn, nämligen deras, hvilka som medlemmar af landbruksmötets styrelse närmast ha hand om dess ledning.

Ordförande är landshöfdingen i Örebro län Th. Nordström, v. ordf. häradshöfding Behm å Sickelsjö samt vidare hrr Tersmeden, Hegardt, Bendix, G. Andersson samt borgmästaren i Örebro V. Schneider. Den sistnämnde, jämte ännu ett par herrar, kallad som adjungerad ledamot af styrelsen.

Platsen för utställningen, för att nu återgå till denna, är belägen på båda sidor om den väg, som utgör Drottninggatans fortsättning i sydlig riktning, och öfver hvilken en bro förmedlar öfvergången från det ena fältet till det andra. Genom den krönte hufvudingången från vägens östra sida kommer man in till afdelningen för större djur, där stallar för hästar, nötkreatur, får och svin gruppera sig omkring den s. k. stora visningsringen. Bakom stallarna ha baracker och marketenteri för djurvårdare sin plats.

Till vänster om ingången ligger byråbyggnaden med pressens rum m. m. och bildar jämte fiskeri- och skogshall liksom ett litet område för sig. Motsvarande plats på höger hand upptages af postkontor, garderober samt vidare af paviljonger för produkter och för vetenskapligt ändamål, småbrukargård, fjäderfäställe jämte annat. På fältets högsta punkt med fri utsikt öfver den omgifvande bygden

bort mot Reträttsbergen i fonden är hufvudrestaurangen belägen.

I anledning af landbruksmötet i Örebro denna sommar äger också en annan utställning rum därstädes, som i detta sammanhang äfven bör omnämnas, nämligen en industri- och slöjdutställning, dock hufvudsakligast af alster från länet. Platsen därför är i Karolinska skolans hus jämte angränsande lokaler samt delvis också i det fria. Där får man se grufdriften företrädd samt åtskilliga andra industrier. Handverksalster af många slag samt arbeten af hemslöjd, hvaraf många orter sedan långt tillbaka äga hemortsrätt i länet. Till medlemmar af styrelsen för industri- och slöjdutställningen i Örebro ha också trenne damer kallats, nämligen fru Gerda Danielsson, friherrinnan Mörner och fröken Dagmar Svidén, känd för sitt arbete på den svenska vätkonstens område. Af de främlingar, som i dessa dagar komma till Örebro, torde många också leta sig väg till den här sist nämnda utställningen, där särskildt alster af hemarbetet äro att finna.

HANNA WIJNBLADH.

En skolans veteran.

DEn, HVARS BILD synes här invid, lärarinnan fru Anna Holm, har under 95 terminer oafbrutet ägnat sina krafter åt undervisnings- och uppfostrarekallet.

ANNA HOLM.

Att med lif och intresse dela ut kunskaps frukter åt det växande släktet är måhända icke enastående, men att därjämte med en moders aldrig tröttnande omvårdnad och

vakande uppsikt följa ungdomens väg är något ovanligt. Fru Holm tillhör dessa människor. I Katarina södra folkskola i Stockholm har hon härskat hela sin verksamhetstid. Jag sade härskat. Det är lindrigt, ty hennes vilja — mest stål — har fordrat mycken underkastelse hos barnen och dessutom föräldrar, hvilkas uppfattning af undervisningskallet icke varit kongruent med fru Holms och som därför icke förstätt hennes system. I skolan känd som kraftnatur har hon också sedan många år tillbaka haft att göra uteslutande med pojkar och stora sådana, till och med, som redan lämnat skolan och i aftonskolan fått en sista afputsning i sitt vetande. Sålunda har hon beklädt manlig läraretjänst. Det har varit länge och med heder. Ty det har alltid varit lif och fart öfver fru Holms undervisning. Ambitionen väckte hon hos de försagda, och knäckte trotset hos de trotsiga. I stället växte det upp förtroende till lärarinnan, som först tycktes enbart vara en sträng domare. Lektionerna ställdes allt som oftast i samband med tidens och dagens brännande frågor, i hvilka hon då sökte ge de unga, hvilkas vetgirighet just i sådana frågor knappt har gräns, förmåga att styra blott efter det sannas, godas och rättas ledfyr.

Nu går hon efter ett ovanligt lifsverk öfver till lugnet och vilan. Men det sker icke med lätt sinne. Vågorna från ett af ifrigt och hän- gifvet arbete fylldt lif slå ännu, och det känns svårt att lämna från sig rodet. Hvilan är mer än välförtjänt och ändå sörjer lärarinneveteranen öfver att redan — efter 47 år — behöfva sluta!

SENECA.

Tomatpuré (f. 12 pers.). 5 chalottenlökar, 1/2 kg. röda tomater, 80 gr. smör, 6 msk. mjöl (60 gr.), 3 lit. mörk buljong, salt, socker, karenn.
 Beredning: Löken skalas, hackas groft och fräses väl i 1 msk. af smöret. Tomaterna rensas, sköljas, skäras i klyftor och få koka tillsammans med löken och 1/2 lit. af buljongen, med tätt lock, omkring 3/4 tim. Tomaterna passeras. Smör och mjöl fräses 2 min., purén och resten af buljongen spådas på och soppan får koka under rörning 5 min. Den afsmakas med kryddorna och serveras med stekt bröd.

Fricandeau på gädda (f. 6 pers.). 1 gädda på 1 1/2 kg., 1 msk. salt (15 gr.), 1 1/2 hg. späck, 3 dcl. fiskbuljong, 2 dcl. hvitt vin, 4 persiljestjälkar, 5 hvitpepparkorn, 1 lagerblad, brynt socker (1/2 msk. strösocker, 1 msk. vatten).
 Beredning: Gäddan urtages, sköljes väl och torkas. Skinet afdrages med fjällen på; hufvudet får sitta kvar men gälarna klipplas bort, likaså feborna. Fisken kan äfven skäras i filéer, då skinnsidan lägges mot skärbrädan och köttet skäres försiktigt löst från skinnet. Gäddan ingnides med 2 tsk. af saltet och får ligga 1 tim., hvar efter den änyo torkas och späckas i täta rader med 1/2 hg. af späcket, skuret i jämna, fina strimlor, hvilka doppats i resten af saltet. Resten af späcket, som bör vara skuret i flata skifvor, lägges på botten af en mindre fiskkittel, gäddan lägges därpå och buljongen, vinet, persiljan, kryddorna och det brynta sockret tillsätts. Fisken får därefter sakta koka med tätt slutet lock omkring 20 min., hvar efter den upplägges på varmt serveringsfat och garneras med persilja samt små kokta potatisar. Spadet silas, skummas, afredes, om så önskas, med litet hvetemjöl, får koka 5 min., afsmakas och hålles öfver fisken.

Jästmunkar (f. 6 pers.). 1 dcl. gräddmjöl, 70 gr. smör, 1 ägg, 1 äggula, 30 gr. strösocker, skal och saft af 1/4 citron eller 25 gr. sötmandel, 20 gr. pressjäst, 350 gr. hvetemjöl, krusbärssylt eller äppelmos.
 Till kokning: 1 kg. flöttyr.
 Beredning: Mjölen ljummas, smöret, de uppvispade äggen, sockret och citronsalet eller den skällade och rifa mandeln tillsätts, och mjölet inarbetas. Sist nedröres den i litet ljum mjölk upplösta jästen, och degen arbetas, tills den blir smidig och blank, hvarefter den får jäsa omkr. 2 tim. Den omarbetas därefter på bakbordet, utkafvas till en 1 cm. tjock kaka och uttages med dricksglas till små kakor. Midt på hvarje kaka lägges litet krusbärssylt eller äppelmos; kanten penslas med äggvita och tryckes väl tillsammans. Munkarna ställas på mjölade plåtar och få jäsa omkring 1 1/2 tim. Flöttyrn upphettas i en järgryta, och när en tunn, blå rök stiger upp från ytan, lägges munkarna, två och två, och kokas vackert gulbruna. De upplägges på gråpapper eller hårdt bröd, så att flöttyrn får väl afrinna samt öfersockras. De serveras helst varma.

Vinkallskål (f. 6 pers.). 150 gr. strösocker, 1 lit. vatten, 1 citron i skifvor, 1/4 lit. hackad is, 5 dcl. hvitt eller rött vin, saften af 1/2 citron.
 Beredning: Sockret, vattnet, citronskivorna och isen blandas i sopp-skålen och får stå 1/2 tim., eller tills sockret smält. Vinet samt citronsaften tillsätts, kallskålen afsmakas och serveras genast med potatismjölsbakelser eller skorpor.

Sillbullar (f. 6 pers.). 1 1/2 stor salt sill, 3/4 lit. potatis, 2 hg. kokt eller stekt kött, 1 tsk. potatismjöl (5 gr.), 1 dcl. gräddet eller mjölk, 1/2 tsk. hvitpeppar, 4 msk. stötta skorpor.
 Till stekning: 1 hg. smör eller fin flöttyr.
 Beredning: Sillen flås, tages ur, sköljes väl, fläkes, ryggen skäres bort, och filéerna läggs i vatten, kvällen innan de skola användas. De klappas in i en fiskhandduk eller i hvitt papper, befrias från alla småben och hackas fint. Potatisen kokas, får kallna, skalas och hackas. Köttet hackas fint och blandas med sillen, potatisen, potatismjölet, grädden och pepparn. Färsen arbetas, tills den blir jämn och smidig, och formas med två skedar till små, runda bullar, hvilka tillplattas något och vändas i stötta skorpor. De stekas gulbruna i smöret eller flöttyrn och serveras med korint-sås.

VECKANS PRISTÄFLING.
 PRISTÄFLING N:R 26.
 EN NÄSVIS FRÅGA.
 På hvilken sida om näsan vill du helst vara enögd?
 Lösning insändes undertecknad med namn och adress till Red. af Idun senast den 16 juli 1911. Å kuvertet bör angivas pristäfling n:r 26.
 De två första rätta lösningar, som vid den därefter verkställda granskningen påträffas, erhålla följande pris: 1:a pris: en försilfrad brosch eller

och så böcker — fritt val — till ett värde af 10 kronor. 2:dra pris: böcker till ett belopp af 5 kronor.

Fråde kvartals- o. halfårsprenumeranter å Idun

erinnras om vikten af att utan dröjsmål förnya prenumerationen för årets senare hälft, så att dröjsmål med tidningens regelbundna expedition undvikas.

Iduns Julnummer

erhålles gratis af alla halfårsprenumeranter.

och så böcker — fritt val — till ett värde af 10 kronor. 2:dra pris: böcker till ett belopp af 5 kronor.

TIDSFÖRDRIF.

DEN FELANDE LÄNKEN.

Bana	×	sten
Bron	×	unge
Rygg	×	traf
Eden	×	först
Sten	×	rena
Fisk	×	lisa
Skal	×	gran
Stol	×	tall
Ande	×	stöt

De här angifna 18 orden skola omflyttas och sammanställas så, att man i stället erhåller endast nio, men till detta fordras också att korsen i midtelraden utbytas mot de bokstäver hvilka utgöra en förenande länk mellan de respektiva orden. Är den rätta lösningen funnen, bilda de bokstäver som utgöra denna länk, namnet på en af Runebergs hjältar.

Nanna.

Den billigaste och bästa
 inkoknings- (Konservers-)Apparaten.
 Husmoderns glädje N:o 2.
 Tusentals i bruk.
 Pris: Kittel med insats och termometer Kr. 9:—.

Burkar rymd	1/2 lit.	57 öre
" "	3/4 "	62 "
" "	1 "	67 "
" "	1 1/2 "	77 "

Fullständig prisk. jämte kok-bok gratis och franko på begäran.
 Ferd. Lundquist & Co, Göteborg.
 Kungl. Hofleverantör.

Wettergren's
 KAPPOR & KOSTYMER

OMSORGSFULASTE ARBETE
 STILFULA MODELLER
 ERHÅLAS I DE FLESTA
 KAPPAFFÄRER I RIKET

Patent. **Hafregryn** och **Hafremjöl**

Gyllenhammar
 Känner ni trötthet, behöver ni krafter, åt hvarje frukost **GYLLENHAMMARS** pat. **Hafregryn** och **Hafremjöl** — tröttheten försvinner. Tillverkas under läkares kontroll.

KÖKSALMANACK

Redigerad af **ELISABETH ÖSTMAN**.
 Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 2—8 JULI 1911.

SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt kalffilé med gräddsås och fransk potatis; mjölk; kaffe eller te med giffar. Middag: Kejsarsoppa med äggkolor; stekt, färsk oxtunga med champinjoner och spritärter; jordgubbar med frusen grädde.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; paneradt fläsk med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pudding af kött med risgryn; sviskonsoppa med vispad grädde.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Tomatpuré med stekt bröd; fricandeau på gädda med pressad potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; plättar med sylt; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kottletter af kalffärs med spenat; krusbärskrämm med mjölk.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; biffstek med förlorade ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Curry-soppa med frikadeller af kalffärs; jästmunkar med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; färsk strömming i läda med stekt potatis; kaffe eller te. Middag: Ugnstekta reffbenspjäll med potatis och äppelmos; vinkallskål med skorpor.

LORDAG. Frukost: Smörgåsbord; kallt reffbenspjäll (rester från fredag) med brynt potatis och lingon; mjölk;

kaffe eller te. Middag: Sillbullar med korint-sås; filmjölk med pepparkakor.

RECEPT:

Stekt kalffilé (f. 6 pers.). 750 gr. kalffilé, 1/2 hg. späck, 3 msk. smör (60 gr.), 1/2 msk. salt (8 gr.), 1/4 tsk. hvitpeppar, 2 dcl. buljong, 2 dcl. tjock grädde, (1—2 tryffel).

Beredning: Filéerna putsas, torkas med en duk, urviden i hett vatten, och späckas med fina späckstrimlor i jämna rader. Smöret brynes i en järnkastrull, filéerna läggs i, brynas vackert på alla sidor och bestros med en blandning af saltet och pepparn. Den kokande buljongen och grädden spådas på så småningom, och filéerna få sakta steka med tätt slutet lock, tills de äro möra, eller 30—40 min., hvarunder de ofta ösas öfver och vändas. De skäras, hopläggas åter, så att de behålla sin form, upplägges på varmt serveringsfat och garneras med salad eller persilja.
 Såsen silas, skummas, upphettas och afsmakas samt tillsättes, om så önskas, med den i strimlor skurna tryffeln och hålles öfver köttet. Serveras med ärter eller fransk potatis.

Frusen grädde (f. 6 pers.). 8 dcl. tjock grädde, 2 msk. strösocker, 2 msk. vaniljsocker.
 Beredning: Grädden vispas till hårdt skum och afsmakas med strösockret och, om så önskas, äfven med vaniljsockret. Den hålles därefter i glassmaskin och vrides omkr. 10 min., hvarefter den nedpackas i glassform och fryses 1—2 tim.
 Serveras till bär och kompotter.

Pudding af kött med risgryn (f. 6 pers.). 1/2 kg. stekt eller kokt kött, 2 msk. smör (40 gr.), peppar, salt, en stor saltgurka, 4 dcl. steksås eller buljong, 1 kpk. risgryn, 1 1/2 lit. oskummad mjölk, 1 ägg, 1 tsk. salt.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.
 Beredning: Köttet skäres i tärningar, drives genom köttkvarn och brynes i smöret samt kryddas. Gurkan skäres i skifvor. Risgrynen skällas i hett vatten, påsätts i den kokande mjölken och få under rörning koka, tills de äro mjuka, då de upphållas att kallna, hvarefter det uppvispade ägget och saltet iroras. En form sköljes och bestros med de stötta skorporna. Gröten blandas med köttet, ett hvar af blandningen lägges, steksåsen påhålls, därefter lägges ett hvar af gurkskifvor, så åter köttblandningen. Öfversta hvarfvet skall vara kött, puddingen öfversiktas med stötta skorpor och gräddas i ugn samt serveras med steksås eller skiradt smör.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.
 Beredning: Köttet skäres i tärningar, drives genom köttkvarn och brynes i smöret samt kryddas. Gurkan skäres i skifvor. Risgrynen skällas i hett vatten, påsätts i den kokande mjölken och få under rörning koka, tills de äro mjuka, då de upphållas att kallna, hvarefter det uppvispade ägget och saltet iroras. En form sköljes och bestros med de stötta skorporna. Gröten blandas med köttet, ett hvar af blandningen lägges, steksåsen påhålls, därefter lägges ett hvar af gurkskifvor, så åter köttblandningen. Öfversta hvarfvet skall vara kött, puddingen öfversiktas med stötta skorpor och gräddas i ugn samt serveras med steksås eller skiradt smör.

lakttag själf

den förskö-nande in-verkan som **Oxygenol-Tandpulver** utöfvar på Edra tänder vid flitigt begagnande. Dess verksamma beståndsdelar stärka tänderna och gör dem hvita på grund af sin blekande förmåga. Uppfriskar tandköttet.

BÄST ÄR
EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
 ÖREBRO KEM-TEKN-FABRIK

BJÖRKBOMS MALTEXTRAKT
 välsmakande och hållbart, analyseradt af herrar prof. A. Almén och greve Carl Th. Mörner, hvilka beteckna det samma såsom ett i alla afseenden förstklassigt fabrikat.

Pannkakor,
Plättar och Kött-Bullar
 bli porösa och läckra om vid tillagningen litet af **Lagermans Bakpulver**
 Tomten
 tillsättes. Se bruksanvisningen.

Begär prof på våra nyheter för våren och sommaren till klädningar och blusar: **Foulards, Voile, Crêpe de Chine, Chinés cachemire, Eolienne, Mousseline** 120 cm. bredt, från 95 öre metern, i svart, hvitt, enfärgadt och kulört, äfvensom broderade blusar och klädningar i **batist, ylle, lärft och siden**.
 Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt till bostaden.
Schweizer & Co, Luzern S 4 (Schweiz)
 Sidentygs-Export — Kungl. Hoflev.

ORDSPRÅKSGÅTA.

Sammanställ nedanstående ord så att de bilda 16 kända ordspråk. Dessa ordnas sedan, så att deras begynnelsebokstäver bilda ett af dessa 16 ordspråk. Orden äro: Icke, är, nöjd, hundar, en, faller, ingen, blir, lätt, en, vis, man, många, barn, kommer, att, sällan, tala, förgånget, olycka, maka, är, bättre, än, arga, barn, silfver, be- drager, bäst, värre, inbillningen, söker, den, som, är, lika, men, skadan, bättre, än, visheten, af, kaka, har, raskt, rik, pesten, tala, lära, leka, än, gammal, illa, för, hälften, har, rivet, äpplet, kärt, lätt, vågadt, långt, namn, är, nog, vunnet, men, snålheten, är, guld, ifrån, fångat, skinn, är, fågel, icke, i, trädet, tiga, i, tio, tiga, skogen, få, ensam, hand. Lilla Sonja.

PARAGRAM.

Nedanstående ord, såsom stafvelser betraktade, utbyttas mot andra af motsatt eller närsläktad betydelse, och är den rätta lösningen funnen, bilda de nya ordens begynnelsebokstäver namnet på en svensk författare.

- A—enkel—förordning—ö.
- Ister—anka—stol.
- Vagn—Isak—kaffe.
- O—böfnaller—dessa—fem.
- Krokig—gaffel.
- Tung—nej.
- Två—holme—cirkel.
- Hål—flöt—varm.
- Cypress—ben—ogen.
- Gul—vatten.
- Jupiter—Mars.
- U—karbas.
- Gammal—vård.

Segius.

METAMORFOS.

En regnkall marsfläkt. Genom att lägga till ännu en bokstaf samt ordna om de öfriga i of- vanstående ord, erhålles titeln på en framstående man. Mirza.

ARITMOREM.

- 3, 6, 7 = skogsaffall,
- 1, 6, 12 = träd,
- 7, 9, 10 = verktyg,
- 8, 9, 3 = djur,
- 3, 9, 10 = växt,
- 7, 9, 14, 2 = befordrar renlighet,
- 12, 2, 5, 4 = byggnad,
- 1, 3, 9, 10 = osmaklig lyx,
- 9, 5, 11, 3 = kanal för en vätska,
- 7, 6, 3, 4, 1 = sött,
- 6, 10, 11, 12 = vattendjur,
- 7, 12, 4, 10, 2 = verktyg,
- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 = fågel. Korpen.

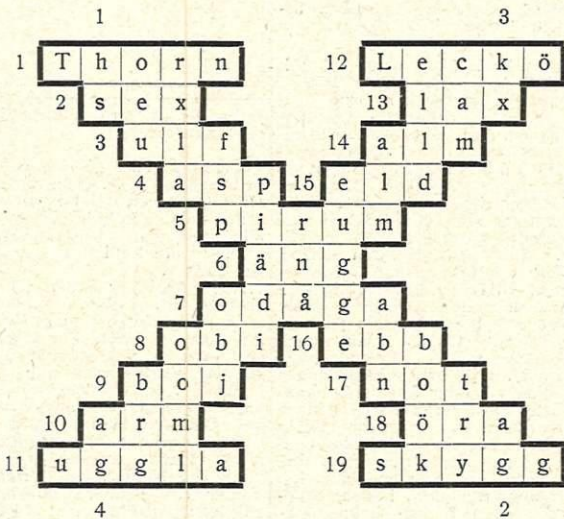
LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 25.
GEOGRAFISKA OMKASTNINGSUPP- GIFTEN: Tullgar'n — Rosen- dal: Torsåker, Urbino, Lindesnäs, Lausanne, Galicien, Astrabad, Ronda, Neusohl.
BORTPLOCKNINGSUPPGIFTEN: Ul- rik, Ulrik, lurk, lur, ur, r.
NAMNGÅTAN: Anna, Maina, Ma- tilda, David, Ida, Daniel, Ellen.
TREKAN'TEN: 1) Bokstaf, 2) ora- kel, 3) kalas, 4) skal, 5) tes, 6) al, 7) f.
KVADRATEN: Opal, Pera, Arad, Lady.
LOGOGRYFEN: Augustin: Stina, stuga, Tunis, Tuna, agn, stig, gas, ginst, tia, sting, nit, tunga, ugn, tiga, anis, gnat.

Oumbärliga reseffekter.

LÖSNING TILL PRISTÄFLING N:R 22. X-GÅTA.

1—2 Helsingborg.
3—4 Kallundborg.
Vid den företagna granskningen af de insända lösningarna ha de två först påträffade rätta lösningarna lämnats

af följande personer, hvilka alltså er- hålla de utfästa prisen: Första priset: Fr. Thérèse Juvelius, Ikalis, Finland. Andra priset: Fr. Aslöf Ryström, Helsingborg.

OLYCKSBARNET.

Af Gustaf Svensson.

I. På södersidan af en liten blandad barr- och löfdunge stack skomakare Sällgrens gul-laserade stuga opp. En liten gängstig ringlade sig som ett genom stugdörren utkastadt jättekäng- snöre, hvars andra ände uppslukats af den stora allfartsvägen, landsvägen till sta'n och här hade många par trasiga skodon fraktats uppför den svagt sluttande backen, för att seder- mera — likt sagans Fenix fåglar — förnygrade och i glänsande skick an- trädade återfärden. Nedre botten ut- gjordes af ett stort kök och ett litet rum: »fina rummet» kalladt. En trappa opp, som var vinden, hade Sällgren sin lilla verkstad; man skulle knappast kunna tro att stugan, som var så grant ljusgul utvändigt, kunde gömma

inom sig någonting så tröstlöst mörkt som denna lilla verkstadsåhå! Man kom att tänka på en mörk själ i en ljus kropp. Regelbundet som en jättes pulslag dunkade hammarens »klack», »klack» därupp, medan Sällgrenskan på nedre botten, besvärad af sitt gummfläk, rultade öfver köksgolvet, nästan lika meningslöst som en inbrud tigers or- liga fram—och—tillbaka. Hon hann emellertid aldrig utföra något som stod i rimlig proportion till hennes gränslösa brådska. Så mycket lugnare satt däremot hennes gubbe på sin pall däruppe. Allt hvad han behöfde hade han place- rad runt omkring sig och om han ville studera »värleken» eller granska hvem det var som kom med nytt

Flugfångare 1 m. långa o. 4/5 cm. breda såsom pyramid eller band levereras bünd och bil- gast af S. A. W. Sandelin, Göl- borg. Pris 1 kr pr duss. — 5 dus- sin fraktfritt!

Föräldralös.

utan hem och medel, beder jag, en 15-årig bättre, ej konfirmerad flicka, någon bildad, välsituerad, barnrik köp- mans- eller ämbetsmannafamilj att upp- taga mig för fortsatt utbildning, event. till eget barn, där sådant förut icke finnes. Svar tacksamt till »Hoppfull», under adr. S. Gumæli Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Använd intet annat afförings- medel än Vasens (f. d. Nordstjer- nans) Laxermarmelad, så undvikes till följd af dess behagliga smak allt bråk vid intagandet. På alla apotek.

Lämplig present!

Flätsde läderskärp, äkta sjömansar- bete, bredd 7 cm. el. eft. best. Pris kr 4.—. Under 60 cm. l. kr. 3.50 öfver 70 cm. kr. 5.—. Extra breda (16 remmar) 50 öres prisförhöjning. Uppgif längd och färg. Om ej till belåtenhet åter- betalas pengarna pr omgående. Styr- man Lundström, W. Björneborg.

arbete så snurrade han ett halft hvarf åt vänster och plirade riksviktigt und- rande genom fönsterglasat. Tack vare fönstret hade han redan på förhand klart för sig om det var »mans», »fruns» eller »barn», om dom skulle klackas, halfsulas, sinkas eller tåhät- tas, ja t. o. m. om det var brådska på färde.

Som en kuriositet på en skomakare- verkstad satt en ung, kvinnlig va- relse på en stol vid dörren och stir- rade slött framför sig. Det var dottern i huset som genom »ältan» blifvit »min- dre vetande», som de gamla påstodo, och fått sin plats här att gå far till- handa med sådant som kunde passa en »indiots». Orsaken hvarför hon satt just här uppe, var egentligen den, att gumman aldrig haft någon fördragsam- het med sitt »olycksbarn», som ständ- igt varit »hennes själs plågoris».

Det var högtidsstunder för Sällgren- skan, när hon fick luta sig mot staketet utanför stugan och med ögonen riktade mot himlen öppna på vid gavel sitt sällan tillstängda inre för den å andra sidan staketet som hade lust att för, måhända hundrafemtioende gången, åhöra hennes jeremiader; en tusen olyckors kolteckning, där dottern fram- stod som en svart, nästan monumental silhuett, hvilken fått till lifsuppgift att endast lägga stenar och törnen på gummans smala, tårdränkta jorde- stig.

Allt detta slutade merendels med en högtidlig försäkran att gud i him- len, för världens synds skull, pålagt henne denna börd för att »pröfva» hennes tro. Och hitintills hade hon al- drig klagat, utan burit sitt kors med tyst tålmodighet.

Mannen däremot var mindre hägad att beröra detta ämne. Skulle det någon gång komma på tal visade han alltid upp tvenne beckiga händers in- nersidor, en enkel, men dock brutalt avvärfande rörelse. »Ho' ä' inge' snille, men en får ta' na som en fått na» brukade han hugga fram. Blef kon- versationen för sakrik och långrandig högg gubben tag i spanrennen, för att komma i tillfälle att få säga »tvi» och spotta hur många gånger som helst. Att han sedan drog några tag med knifven fram och tillbaka skedde endast för syns skull.

Det gick nämligen rykten i bygden att »skomakarns» plågat förstündt ur barnet genom ett evinnerligt, obarm- hertigt religionskått om ett evigt harpoklinkande eller en evig tand- gnisslan — bägge alternativen lika fruktansvärda — och det förargade gubben att dessa rykten, så olik de flesta, till största delen voro sanna. (Forts.)

SVAR

(Forts.)

N:R 143. I Stockholm finnes bl. a. Hotell Excelsior, Birger Jarlsgatan 35. Billigt och bra, inga drickspengar.

N:R 145. Bäst vore ju om ni hade en dammsugare. Sådana finnes ju nu- mera till mätliga priser. I Idun annons- ras t. ex. om en sådan, »Sanitär», till 25 kronor, från Aktiebol. Praktiska Nyheter, Centralpalatset. Se n:R 15 af Idun.

N:R 145. Till att rengöra ylemattar brukar jag använda fuktiga teblad, som förut kokats på (bryggt). Man strör dem öfver mattan, samt borstar af dem med en ej för styf borste. De

Endast 45 öre!!

kostar ett kg. paket

AXA Hafregryn
AXA Hafremjöl

Hvarför då betala 55 öre pr kg. för de äldre fabriken, hvars höga pris ej alls motsvarar dess värde och endast betalas af gammal vana samt af dem, som ännu icke fått kunskap om, att det till kvalitet så öfver- lägsna AXA säljes 10 öre billigare.

Prova AXA och Ni skall finna att det öfverträffar alla andra dyrare fabrikat. Orsaken därtill är att den allra bästa och mest välbärgade hafre användes, samt att prepara- ringen sker på skandinavians allra nyaste hafregrynskvärn, försedd med de modernaste maskiner.

fuktiga tebladen ta så väl bort dam- met. Gammal husmor.

— Är mattan så ömtalig att hvarje fotsteg syns på den, så lägg lösa linnegångmattor i någon passande färg därpå för att spara den röda mattan, hvars kvalitet nog inte varit så god, eller på hvilken man går allt för mycket, eftersom mattluggen följer med, när man sopar med borste. För- sök med mjukare borste. Och så ett: gör arbetet själf, så ser ni själf mycket snart, hur man skall göra och inte skall göra. Ömtaliga eller dyrbara saker bör man helst vidgöra själf. Mycket har ofta fördärfvats enbart i rengö- ringarne, när detta anförtröts åt an- dra. Men gör man det själf, så kan man gå nättare till väga. Minns också ett: »borsten är en hungrig man», som ett ordspråk säger. Ebon.

N:R 146. Är sylten ordentligt kokt och papper doppadt i konjak lagts på, men ändå möglar och jäser, så har ni en fuktig källare. Tag då upp all sylt och försvara den på annat ställe, i spiskammare eller köksskåpet, på vin- den i en tomlåda, där man öfvertäcker vid kall väderlek eller sommardagen i en kakelugn, som jag sett många göra med saft, ägg etc. Ebon.

— Särskildt i år ha sylter visat be- nägenhet för att ej hålla sig vackra, hvilket torde bero på att bären ej varit så bra. Men iakttagas de van- liga reglerna för syltning, brukar sylt och kompotter hålla sig från år till år. Jäsning beror oftast på för ringa sockertillsats och för litet kokning. Mögel bildas lätt då bären ej varit nylockade utan något skadade. I förra fallet kan syltet omkolas med litet socker, i senare fallet är det endast att lyfta af mögelhinnan och syltet kan ofta vara lika bra därunder. Kan äfven kokas om. Undertecknad planerar just till d. 15 dennes en konserverings- kurs pr korrespondens, där ni kan in-

Broderade Klädningar

med äkta Schweizer-Broderi.

Broderade klädningar i Batist, Voile, Linne, Shantung, Pongée, Tyll, Chiffon, Crêpe de Chine fr. Kr. 12:50.

Broderade blusar i Batist, Nansouc, Linne, Ylle, Chachemire, Japonais, Crêpe de Chine fr. Kr. 6:—.

Tull- och portofritt till Eder bostad. Begär prof och modebilder.

Schweizer & Co., Luzern A 10 (Schweiz), Broderi- och Sidentygs-Export.

Under

Juni, Juli och Augusti är Iduns Expedition öppen

Lördagar kl. 9—3 Öfriga hvardagar kl. 9—4.

Använd COLMAN'S STÄRKELSE. Städe tillfredsställande. Bast därför billigast. J. & J. COLMAN, Ltd., LONDON, ENGLAND.

Elfkullens Husmoderskola, 3 mån. kurs 20 sept.—20 dec., 15 jan.—15 april. Utmärkt undervisning i allt hvad till ett hems skötande hörer. Naturskönt läge i Blekinge. Prospekt mot 2 ne porto. Fackbildade lärarinnor med många års praktik. Husmoders- skolan, Jemshögs by.

Hotell och Restaurant TEMPERANCE, 3 Bryggaregatan 3, Stockholm. Propra och hemtrefliga rum från kr. 1.75. Allm. Tel. 351 o. 512. Rikst. 50 67.

hämta allt i syltnings- och konserve- ringsväg. Olga. — Bästa sättet att hindra sylt jäsa är att, sedan sylten hållits i burk, ned- röra en half tesked (på 2 liter) sali- cylsyra, och mot mögel att faststrycka ett tunnt pergamentpapper på sylten, så att ingen luft är emellan, och därpå utbreda söt eller sur lingonsylt. Örebro Husmoderskola.

Nr 147. »Mycket ensam, 25 år» uppmanas att försöka sig på biskötsel. Det är ett mycket lätskött och in- bringande arbete. En god bikupa kan gifva ända till 200 å 300 f. m.k. årligen. Här i Finland betalas för god honung 3 f. m.k. för kg. Och lägger man sig till flera kupor kan ju in- komsten stiga till 2,000 i en hand- vändning. Många finnas som leva på endast biddling. Utom att detta ar- bete är inkomstbringande, är det utomordentligt intressant. För öfrigt hänvisas till Folkskollärare J. W. Le- veréns Handledning i Praktisk Bisköt- sel. Pris 1 krona. Finsk fru.

— Jag skulle vilja råda eder att skaffa er några par kaniner, de äro lätta att sköta och ge mycket mer afkastning än hönsgråd. Köp Tyra Brandelius bok »Om kaninsskötsel», pris 60 öre, där får ni lära eder att ra- tionellt sköta dem, och ni kommer säkert att bli belåten med edert ar- bete. Esther.

Nr 148. Tag dagligen promenader och öka både deras längd och isynner- het marschhastigheten något för hvarje dag. På kvällarna, innan ni går till sängs, skall ni göra följande rörelser: sätt er på en stol med raka ben och hämlarna i golfvet och rulla föt- terna, så täspetsen beskriver så stor cirkel som möjligt, en 20 hvarvt åt hvardera hållet. »Därefter »på två häf» (stående förtåts) och försök stå på yttersta fötspetsen, därefter stå på hämlarna och med fötspetsen lyftad så högt som möjligt. Denna växling mel- lan stående och hälstående upprepar ni 8—10 gånger i sträck, mera om ni orkar. Därefter det gamla välkända »på två häf, knäna böj», uppåt sträck, nedåt sänk 4—5 gånger. Sedan kryper ni i säng och känner en värbechlag och lifvande värme i fötterna. Men händerna äro lika kalla, klagar ni. Jag skall ge er ett råd också för det. Knyt händerna, sträck så hastigt fingrarna, samtidigt som ni spårar ut dem åt alla håll så långt ni kan! Upprepa det så många gånger ni kan, försök komma upp till 2—3 hundra, och ni skall bli varm om händerna och hvilken utmärkt gymnastik för dem sedan!

Skulle händer och fötter likväl ej lämna er i ro till sömnen skall jag råda er att sittande i sängen med slutna ögon sakta rulla hufvudet i så stora cirklar som möjligt, ej tänka på något, utan endast låta tankarna följa hufvudets rörelser och ni sjunker snart ned mot kuddarna i en lugn sömn, och ni skall ej en gång drömma om kalla fötter. Ja, lycka nu till till, önskar Gymnast.

Nr 149. Kanin kan anrättas på mångfaldigt sätt. Jag har anrättat den på alldeles samma sätt som kalv och lamm, såsom frikassé och dilkkött m. m.; unga fina kaniner har jag fyllt och uppsatt som gås och de ha blifvit utmärkta, en särdeles delikat rätt är stufvad kanin; köttet skäres i vackra bitar nedläggas i gryta hvarfats med smör, mjöl och persilja samt något litet socker, salt efter behag, kort späd koka en timme. Af stora kaniner tages det köttigaste till köttbullen på vanligt sätt, af det öfriga kan göras utmärkt å-la-daube. Salt och rökt kanin är en läckerhet för smörgåsbordet, af levern göres pastej, god korf blir det äfven af kaninkött; af vikt är att allt fett bortplockas från köttet när det ger en fadd smak. Detta kan dock beredas till en utmärkt hudkräm sålunda: fettat efter en stor kanin vattlägges och vattnet ombytes ofta tills allt blod är utdraget, hvar- efter det långsamt smältes och sedan väl skivas, och röres oafbrutet tills det svalnat. En vispad äggghvita, en tesked tjock grädd, en nypa kejsar- borax samt saften af en half citron tillsättes, detta röres länge och fylles sedan på små burkar med tät slutna lock; denna kräm är mycket välgör- rande för huden samt läkande för sår; fettat kan äfven användas för stärke- kande af härvästen, dock tillsättes i så fall en matsked ricinolja och en matsked konjak. Jonan.

— Bäst vore att köpa »Hushålls- kaninboken» af Allr. Andersson (pris 60 öre), som innehåller 25 recept öfver köttets behandling och tillagning. Kaninuppfödare.

Nr 150. Kära ni, skapelsens herrar äro så inbiliska, så jag tror svårigen, att ni skulle undgå bli misstänkt för hvad ni kallar »baktankar». Skulle det ej kunna skänka samma tillfreds- ställelse att få i gång »tankutbyte» med en intelligent och sympatisk kvinna? Olga.

BREFLÅDA
REDAKTIONENS BREFLÅDA:
H. Mycket älskvärdt men ingenting att »rycka upp i ledet» med.
Emil Stege. Duger ej att pu- bliceras.
T—g. En liten stämmingsrik bit, men vi ha redan så många!
Y—u. Vi tacka men ha ej plats.
M. S. B. tror att hennes dikt är ny, men den är äldre än Artillerigatan, där hon bor.
Ger d. Uppsatsen för lång och för allmänt hållen. Alltsamman sagdt bättre förut.

Mig. Passar ej för Idun. O. Mr. Plagiat. Gymnast kväder om »kärleks- lif kring Jönköpings» strofer som vittna om, att den store skalden Teg- ner och hans rim äfven äro kända i denna aflägsna bygd. Angermanelfva har nog läst och tänkt en del, men skriva kan hon nog ej ännu. Bondgumma. Bland de hundra- de frågor som inkomma, har redaktionen, som ni torde sett af tillkännagifvan- det å frågoafdelningen, oinskränkt rätt att utvälja dem, som tyckas vara bäst och af största intresset. Edra frågor ha fallit nedanför gränsen, det är hela förklaringen. Att sända dem till per- son utom redaktionen är lönlöst. To- nen i edert bref uppmantrar naturligt- vis ingalunda redaktionen att hjälpa er fram till en plats på afdeln. Frå- gorna införas ju kostnadsfritt och för eder prenumerationsavgift torde ni i Idun med dess 4 bilagor få full valuta.

Ferrin
Apoteket Lejonet, Malmö.
Finnes äfven i form af
Tabletter.
Fås på apoteken.

»Stabil»
trappstolen är behöfvig i alla hem och affärs- lokaler. Alltid färdig som stol eller trappa. Pris kr. 8.50. Sändes till alla platser i landet från!
Rönneadalens Slöjndindustri,
adr. Stockamöllan.

J. G. SWARTZ'
HÖGSTA HVETEMJÖLSTYP
(GROFMALEN) (FINMALEN)
»SNÖFLINGAN» **»SVANEN»**
J.G.S. NORRKÖPING J.G.S. NORRKÖPING

Vårda hyn!
Svensk patenterad hudcrème Amoureuse. Enda medel att få hvit, fräsch, elas- tisk hud. Borttager på några gånger närsrodnad, finnar, reformar, pormaskar, fräcknar, rynkor, solbränna. Den rö- daste hud blir hvit. Innehåller ingen för huden skadlig beståndsdel. Till- handahålles för 3 och 5 kr. pr burk i parfym-, sjukvårds-, färg-, kemikalie- affärer o. boklädor. Partil. hos sjuk- gymnast Anna Willmark, Smålandsg. 38, Sthlm. Riks 123 10, Allm. 213 23. Sändes mot postförskott till landsorten.

Damkläde helylle, svart, blått, rött, lilas, grönt eller brunt, 190 cm. bredt, utmärkt god och fin kvali- tet, vanligt pris minst kr. 4.50, säljes till kr. 3.80 pr metr. D:o, svart eller blått, högsta kvalitet, 190 cm. vanl. pris kr. 5.— till kr. 4.25. Återköpes om det ej blir till belåtenhet. Prislista å ett tusental olika varor samt uppgift å extra rabatt sändes gratis och franko. Nordiska Varuhuset, Stockholm.

Hvad skola vi dricka?
Studera
Gertrud Bergströms recept å
Alkoholfria
Måltids- o. Läskedrycker.
P. A. Norstedt & Söners förlag.
Pris 40 öre.

Handvädda Linneväfnader
från Gestriklands Linneväfveri äro håll- barast och i bruket billigast. Moderna mönster. Låga priser. Begär katalog Gestriklands Linneväfveri, Gefle 2.
Specialaffär för SCHWEIZER- BRODYR, SPETSAR, VAFNA- DER m. m. Tillverkning af DAMUNDERKLÄDER. Rikt profitorient till landsorten.
BRODERI-AFFÄREN.
3 KOMMENDÖRSG. 3.

LEDIGA PLATSER
EN snäll, frisk och barnkär flicka önskas från nästa aug. till hjälp i prästgård nära Ulricehamn med huf- vudsaklig uppgift att sköta en gosse i andra året. Den som är något kun- nig i sömnad eller i musik och le- vand språk äger företräde. Svar med rek. och foto. till »B. T.» Varberg p. r. ATT sköta enkelt hem samt en tre- årig moderlös flicka sökes bildad, an- språkslös kvinna med vana vid barn. Svar med uppgift om pretentioner m. m. till »Ordning», Helsingborg.

A egendom i Västmanland får för lä- såret undervisningsvan, musikalisk lära- rinna plats, tre små elever. Vid. Nya Inack-Byrån, Brunkebergsgatan 3 B, Stockholm.

EN undervisningsvan lärarinna önskas till hösten för en gosse 10 år och en flicka 8 år. Gust. Genberg, Ljungby- holm pr Ljungbyholm.

TILL 1:ste sept. 1911 sökes en lära- rinna, att undervisa 2 flickor i 5:te klassens kurs och 1 flicka i 1:sta klas- sens kurs. Svar till »Lärarinna», åt- följt af foto. och rek. sändes till Iduns exp.

GIFT eller ogift bildad dam med ar- betslust erhåller plats såsom försäkr- ingsinspektör vid generalagentur i Stockholm. Förkunskaper erfordras ej. Svar torde adr. till »God inkomst», Iduns exp., Sthlm.

EN bildad flicka, som genomgått barnavård, får i början af juli plats i god familj i Finland att sköta min- dre barn. Betyg och löneanspråk in- sändas till Ingeniör R. Kutter, Jy- väskylä, Finland.

DUGLIG hushållerska, som är fullt kompetent att med kloket och spar- samhet förestå ett landthushåll hos änkeman sökes. Svar med uppgift om ålder, löneanspråk och förut innehafda platser samt med foto. sändes till »A. H.» Iduns exp.

ENKEL, bildad flicka, kunnig i enkel matlagning och husliga sysslor, er- håller plats omkr. 15 juli hos äldre familj (2 pers.), såsom medlem af familjen. Eget rum och hjälp med gröfre sysslor. Svar med lönepreten- tioner, foto. och betyg sändas till »Stilla hem», Gnesta p. r.

BILDAD, huslig flicka sökes att en- sam sköta huset hos äldre änkefru i Stockholm fr. o. m. 1 okt. Hjälp till skurning o. d. Svar med löneanspråk och öfriga upplysningar inom 14 da- gar till »L.» Lund p. r.

Barnfröken.
I godt hem på landet finnes i slutet af juli eller till första aug. plats för en barnkär flicka för att biträda hus- modern i skötandet af en femton mån. frisk och snäll flicka. Sökanden bör dessutom vara villig att deltaga i lättare sysslor inom huset liksom i vanlig sömnad. Svar, helst med foto., angifvande lönepret. m. m. torde in- sändas till Elsebo gård, Berga N. O. J.

Lärlarinna,
helst musikalisk och talande god fran- ska sökes fr. början af jan. till herre- gård i närheten af Stockholm för att läsa med 3 gossar i en ålder af 9, 7 och 6 år. Svar med foto., lönean- språk och rekomm. torde sändas till Grevinnan J. Bonde, Mauritzberg, Östra Husby.

Lärlarinna,
musikalisk och helst seminariebildad, intresserad af barnen och undervisnin- gen, sökes till hösten för en flicka i 3:dje och en gosse i 3 f. b. klass. Svar med betyg, foto. och pret. sändes till »N.» Akers Styckebruk.

Guvernatt.
Plats till hösten finnes för en under- visningsvan, musikalisk lärarinna för 2:ne flickor, 9—11 år. Svar med löne- anspråk, betyg, rek. och foto. till Dok- torinnan Sofie Ljungdahl, Tanumshede.

Sjuksköterska
får plats vid Döfstumskolan i Gefle från 1 aug. 1911. Skall äfven hjälpa till vid undervisning i kvinnlig slöjd och andra förefallande göromål. Lön 300 kr. om året jämte bostad, värme, lyse, kost, tvätt, event. dessutom 100 kr. för gymnastik. Ansökan med lä- karebetyg sändes före den 18 juli till Döfstumskolans föreståndare, Gefle, som besvarar förfrågningar.

PLATSSÖKANDE
MUSIKALISK, undervisningsvan lära- rinna söker plats för läsåret. Goda betyg. Svar till »Barnvän», Sv. Tele- grambyrån, Sthlm, f. v. b.
I och för sysselsättning önskar bildad flicka som sällskap och hjälp mot fritt vliv i höst komma till en fin och treflig familj. Genomgått hus- hållsskola och kunnig i tyska språket. Ref. fordras och gifves. Vidare genom Fru kapten Aberg, Sommarhotellet, Marstrand.
SOM sällskap och hjälp eller under- visa i piano önskar lärarinna vistas hos treflig familj på landet, mot fritt vliv, under juli—aug. Svar till »Juli —Aug.», Örebro p. r.
GUVERNANT, undervisningsvan, önskar plats för minderåriga barn. Är äfven villig deltaga i husliga sysslor. Svar till »Värmländska J. B.», Iduns exp. f. v. b.

Kvinnliga
platssökande
och
lediga platser

såväl inom hemmen som öfverallt där kvinnlig ar- betskraft kommer till an- vändning kungöras fördel- aktigast genom annons i Idun, landets äldsta och största kvinnotidning, som läses i alla bildade sven- ska hem från Ystad till Haparanda. Annonser mottagas af de flesta annonsbyråar i riket eller insändas direkt till

Iduns Annonskontor,
Stockholm.

UNG flicka, som med goda betyg genomgått 8-klassigt läroverk, söker gu- vernantplats, helst på landet. Goda rek. Svar till »Box 18», Vänersborg.

EN enkel och anspråkslös flicka önskar mot fritt vliv tillbringa sin semester, aug. eller sept., i treflig familj som hjälp och sällskap. Tacksamt för svar till »Nytt och nöje», Iduns exp. f. v. b.

UNG, undervisningsvan lärarinna önskar till hösten plats i familj att undervisa i vanliga skolämnen, språk och musik. Svar till »Intresserad», Iduns exp.

Förlofvad 22-års bättre flicka
önskar genast plats å större herrgård eller prästgård att mot fritt vliv lära sig husliga göromål. Genomgått husmodersskola. Svar till »Anna-Lisa 22 år», Iduns exp., Stockholm.

Bättre, musikalisk flicka
önskar plats på större landegendom, är villig deltaga i husliga sysslor. Vid lön fästes ej afseende. Svar till »21 år», Iduns exp.

Hemrefnad.
En omkr. 30 års hemlös, fattig men väluppfostrad flicka söker plats, helst på landet, som hushållerska. Åger de alla bästa rekomm. År kun- nig i klädsöm, sjukvård, allt som hörer till ett fint hems skötande. Är vän- lig, sympatisk. Svar till »E. D. 3», Iduns exp. f. v. b.

Ung flicka,
musikalisk och som genomgått 8-kl. läroverk samt därefter vistats 7 mån. i Tyskland, söker plats i familj såsom husmoders sällskap och hjälp eller att undervisa mindre barn. Svar emotes tacksamt till »Familjemedlem 1911», Gumælli Annonsbyrå, Malmö.

Kindergartenlärarinna,
utex. fr. Kindergartenlärarinna i Sthlm, önskar till hösten plats i familj eller skola. Goda betyg och rek. Svar till »19 år», Iduns exp., Stockholm.

Hannover. Töchterpens. M. Claudi — f. in. u. Auslând. Geogr. 1886. Ausbild. in Wissensch., Sprach., Musik, Handarb. etc. Gute Ref. Gute Erfolge. Preis 1200 Mk. p. a., ohne Ex. Prosp. auf Wunsch.

Celle- Haldska Sjukpensionatet.
S. T. 245 60. Tegnergatan 45. R. Vasa 684. Förstklassigt sjuk- och hvilohem. Hårigt läge med fri utsikt öfver Tegnér- lunden. Elegant och tidsenlig inredning. Godt bord. Delade rum eller månads- inackordering till billiga priser.

Nelly Jäderholms Pensionat,
3 Strandvägen 3,
(8 min. i spårvagn från Centralstationen)
Rekommenderar sina ljusa och hemtrefliga rum, utsikt åt Strandvägen. Nudita bekvämligheter! Moderata priser! Obs! Äfven måltidsinackordering erhålles! För familjer att beakta! Allm. Tel. 114 76. Rikstel. 152 27.
Vördsammast Anna Lindgren.

Hushållsskolan Holen,
Insjön, Dalarne,
meddelar fullständig undervisning i såväl enklare som finare matlagning, samt genomgående kurs i handarbeten såsom konstväfning, linnesömnad, knyppling och läderplastik m. m. Undervisningen meddelas af därtill kompetenta lärar- innor. Skolan har det härligaste läge i närheten af Insjöns järnvägs- o. ång- öfverstations stam 8 km. från Dalarnes turistcentrum, Leksand. Kursen, som börjar den 1 sept., pågår i 6 månader.
Prospekt erhålles mot bifogadt porto.

Källvik. Hålsobrunn. Badanstalt. Hafsbad.
Beläget i det natursköna Tjust, 2 mil norr om Västervik. Mycket billiga lefnadsomkostnader. Läkare: Docenten vid Uppsala Universitet Dr: H. Lund- borg. Prospekt genom kamreraren. (Postadress: Loftahammar).
Bekväma ångbåtsförbindelser med Stockholm och Västervik.

Sommar- & Vinterkurorten
Nyrestaurerad. Alla varma badfor- mer, natheimer, sand-, tvål- o. gytte- massagebad. Ljus- o. elektriska växelström- bad m. fl.
Kallvattenkur. Massage. Gymnastik. Väf- och slöjdsalar.
BORG
Utmärkta pensionat och inackorderings- ställen. Hel inackordering fr. 1.75 pr dag. Läkare: Dr: W. Bergwall. Prospekt från kamrerarkontoret.
KNEIPPBADEN, NORRKÖPING.

Hushållerskolan.
Praktisk och musikalisk flicka med rek. önskar plats till d. 1 nov. Svar till »Hustomte», Klagstorp, Skåne.

LONDON Alwyne College, Canonbury. Flickor och unga damer mottagas. God inack. Komf. hem. Utm. ref. Goda språkligt. Trädg. Tennis. 60 kr. pr månad.

BRUSSEL, Evangelisches Töchterpen- sionat 1. Rang. Villa du Parc, Avenue Legrand 36, am Bois de la Cambre. Freigeleg. geräum. Haus mit schatt. Park u. Tennispl. Gründl. Erlerng. d. Franz. sowie d. Engl. u. Deutschen durch erstkl. Kräfte. Ausbild. in Mus. ik, Malen, Zeichn. Tanz. Umgangs- form, usw. Sorgf. individuelle Behandl. Geistes- u. Körperpfl. Prosp. mit photo. Ansicht. u. Empf. best. Kreise des In- u. Auslands durch die Vor- steherrinnen A. & H. Scheidt.

SKOLFLOCKA eller seminarist får i Skolföräldrarådets inackordering i höst hos skolföräldrarådet tillsammans med 16-årig skolflicka. Svar till »C. F.», Knutsberg, Nora.

HUSHÅLLSSKOLAN Holen, Insjön, Da- larne, emottager ännu några elever samt sommargäster på längre eller kortare tid. Brev besvaras mot bifogadt porto.

HELINACKORDERING i familj eller pensionat på Österman önskas från slutet af aug. af fru med 3 barn (12, 14 och 17 år). Två stora, soliga rum, god och riklig kost. Barnen skola bevisata skolor. Svar med utsatt pris pr månad torde snarast sändas till märkt »R. 20611», und. adr. S. Gumælli Annonsbyrå, Stockholm f. v. b. I DALARNA, Smedsbo Pensionat och Hviloem, lugn och stärkande rekrea- tioner, erbjudes god inackordering till moderat pris. Fru Malin Lissel, adr. Aspeboda.

Yngre dam
önskar treflig sommarvistelse å herr- gård eller pensionat. Svar med pris och närmare uppl. till »H. E. P.», Sthlm, Odeng. p. r.

God och billig inackordering
erhålla i Stockholm till hösten två bil- dade flickor, stort vackert rum med tytt läge vid park, 1 tr. upp. Inga andra inackorderingar. Referenser öns- kas och lämnas. Svar till »M. C.», Allm. Tidningskontoret, G. Ad. Torg, Stockholm.

Schweiz! Waldheim, Bern.
Pension för unga flickor (16—20 år). Vackert belägen i en härlig park. Fran- ska och tyska talspråk o. undervisning äfven i engelska, musik, målning m. m. Vinter- o. sommarsport. Resor företas till Italien o. sommaren till- bringas till Alperna. Ref. och prospekt erhålles genom majorskan Schenström, Uppsala o. fröken A. Bergqvist, Linné- gat. 11, Göteborg.

För nervsjuka!
Lugnt hem i vacker trakt af Små- land. God vård. Moderata priser. Jose- fina Göransson, exam. sjuksköterska. Adress Ryssby.

Hushållselever
(bildade flickor) mottagas 1 och 15 aug. Andra unga flickor äfven tidig- are. 60 kr. i mån. Öfverstinnan A. Hyltén-Cavallius, f. Frick, adr. Sand- vik, Smålands Bruseryd.

Doktor J. Arvedsons kurs
Sjukgymnastik, Massage o.
Pedagogisk Gymnastik,
medför enligt kongl. maj:ts medgifvande
samma kompetens o. rättigheter som en kurs
vid Gymnastiska Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran genom Dr J. Arved-
son, adr. Strömsborg, Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen
afsläges efter 2-årig kurs af kvinnliga
elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar 9 sept.
Prospekt gen. kapt. J. Thulin, LUND.

Med. Dr E. Kleens
(ett-årig) kurs i Massage och Sjukgym-
nastik (för damer) börjar den 1 okt. kl.
10 f. m. Nr 37 Mästersamuelsgatan,
2 tr. upp. Prospekt begäres städes under
adress Saltsjöbaden.

Vid
Professor Unmans Institut
börjar 2 okt. ny (ett-årig) kurs i Mas-
sage och Sjukgymnastik. Begär pro-
spekt! Brunkebergsgat. 9, Stockholm.

**Den som vill und-
vika att i som-
martid få en röd och
fräknig hy bör in-
gnida den med Oati-
necreme som är en
naturprodukt fram-
ställd af ren hafre.
Huden får genom
rationellt bruk en
vacker varm färg.**

Cajsa Bagges Ris-smörja
har sedan
nära 150 år
tillbaka lin-
drat många li-
danden samt
botat tuse-
nals svaga och
sjuka som li-
dit af Engel-
ska sjukan,
ältan eller s. k. riset.
Det nu befintliga receptet är skrivet
af Cajsa Bagge, efter sin mor Anna
Bagge, som lefde 1750-1815 i Garpen-
bergs kyrkoby i Dalarna, där detta me-
del var allmänt känt och dit folk färd-
ades från aflägsna trakter för att få
bot. Många intyg finnas. Pris för 1
sats för ett barn under 3 år kr. 2.50.
Dubbel sats för större kr. 4.-. Till
landsorten mot postförskott. I parti och
minut hos Cajsa Bagges Eftr., Dalaga-
tan 20, Stockholm.

Rynkfinktur
(Majorskan Edmanns, Varberg)
förminskar rynkor i hög grad. Gör hy
ren och slät, skär och genomskinlig.
Oskadlig enl. handelskemist.
Förnämsta parfymaffärer.

Mélanogéne,
Oligemare — färgar hår, skugg och
ögonbryn — håller färgen i månader.
Pris kr. 4.50. Endast i
Franska Parfymmagasinet,
21 Drottninggatan 21, Stockholm.

Damhårarbeten.
Peruker, Benor, Flåtor, Länkar m. m.
tussental. Obs. I VI signera ej postpaket
med "Hår", Herr o. Fru E. MALMBERG,
58 Klarabergsgatan 58, Stockholm.

Äkta Hårnät
äkta och billigast direkt från Svenska
Hårnätimportören, adr. Stockholm Va.
Stort prof mot 45 öre i frimärken.

TIDAHOLMS FANTASIMÖBLER
Rikhaltiga variationer. Begär pris.
Tidaholms Bruk, Tidaholm.
Kungl. Hofleverantör.
Föreljningsmagasin: Beridareban-
gatan 27, STOCKHOLM.

Efter fotografier utföras
Vykort

i förstklassigt ljustryck och färgtryck
till lägsta pris af Svenska Litografiska
Aktiebolaget, Stockholm C. Största
anstalt i Skandinavien för vykortstill-
verkning. I lager: Vykort från Sveriges
alla landskap samt fanta-i- och gra-
tulationskort. Utför alla slags tryck-
alster. Begär prof och prislista.

Denna vecka utkommer
Iduns Modellkatalog

n:r 3 för sommaren.

Innehåller ett stort urval af säsongens
modenheter. Vackert koloreradt omslag
med modebilder! Titt salu i alla bok-
lädor och hos de flesta tidningsförsäljare.
Erhålles portofritt från Iduns expedition,
Stockholm.

Pris: 60 öre.

Kvinnliga Utbildningsskolan Villa Hult,

belägen vid den vackra kurorten Kneippbadet anordnar för sommaren under
juni, juli och augusti månader billighetskurser i Matlagning (äfven vegetarisk),
Bakning, Konservering och Konfektberedning. Elever mottagas på 1, 2 och 3
månader, med tillträde den 1 och 15 i hvarje månad. De elever som önska ut-
bilda sig i konservering kan vinna inträde den 15 aug. till höstkursen 15 sept.
—15 dec. Skickliga lärarinnor. Tillfälle till nöjen och förtröelser. Prospekt
sändes och förfrågningar besvaras af Fröken Ella Hult, adr. Kneippbadet.
Tel. 758. Obs. I Kur- och sommargäster emottagas under sommaren!

Palmgrenska Samskolan, Stockholm.

(Grundad 1876).

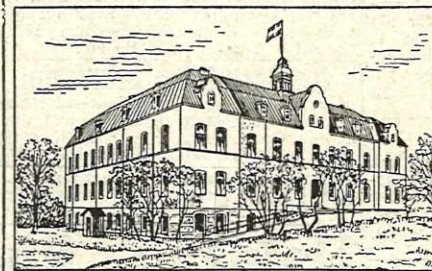
Högre, statsunderstödt läroverk med student- och realskolexamen. Redo-
görelse sändes.
Carl Nordblad. J. S. Hedström.

Kindergartenseminarium

öppnas vid Uppsala Enskilda Läroverk höstterminen 1911 om ett tillräckligt
antal elever anmäla sig.

Kursen blir ettårig från 15 Sept.—20 Dec., 20 Jan.—20 Maj och avgiften är
250 kr. för år. Anmälningar, som helst böra insändas före 15 Aug. mottagas
skriftligen av Fru Agnes Petersson, som även meddelar närmare upplys-
ningar (under sommaren bortrest) postadress: Kindergarten, Uppsala.

Josef Liljebblad. Carola Eneroth.
Skolans rektor. Skolans föreståndarinna.

Kristinehamns Praktiska Skola.

(Grundad 1878.)
Sveriges största o. mest mång-
sidiga praktiska läroanstalt för
män och kvinnor. Aderton olika
fackavdelningar. Förbereder till
realskolexamen m. m. Stor tids-
vinst. Nya kurser börja 1 aug.,
1 sept., 1 okt., 1 nov. och 9 jan.
Nära 7,000 elever bevisat skolan.
Före val av skola rådfråga om
möjligt förutvarande elever. Ny-
byggd lokal med härligt läge
Riks. 115. Begär prospekt.
Carl Pehrson.

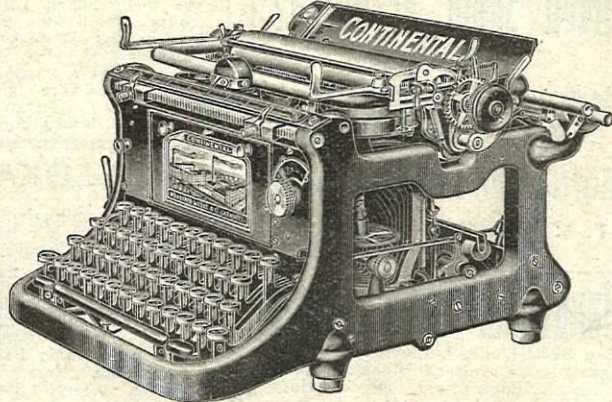
Husmoderskolan Hemmet

börjar höstkursen den 1 sept. Prospekt och närmare upplysningar genom Fru
Anna Gyllenspetz, född von Holten, Drottninggat. 67, Stockholm. R. 13334.

**Fil. Dr Anna Ahlströms Läroverk, Stockholm,
Nya Elementarskolan för flickor**

29 Kommandörsgatan, midt för cirkusplan.
Högre statsunderstödd flickskola med rätt att anställa studentexamen.
Förbereder till alla linjer. Anmälningar skriftligen till d. 15 augusti, därefter
äfven i skollokalen. Anna Ahlström, fil. dr.

**Nutidens och fram-
tidens modärnaste
Skrifmaskin
är och förblir
CONTINENTAL**

10 års garanti.
Continental Skrifmaskinsaffär,
Norrandsgatan 29, Stockholm I.
Telefoner: Riks 124 19. Allm. 234 72.
Leverantör till Kungl. Armén, Marinen, Telegrafverket, Kommerskollegium,
Poliskammaren, Banker, Försäkringsbolag, Fabriker m. fl.

V. Almquist, Gertrud Almquist, O. E. Apelqvist, E. O. Arenander, Victor
Balck, Henning Berger, A. Berglund, Natanael Beskow, Erland Bratt,
Erik Brogren, Nils Cronstedt, Ebba De la Gardie, G. Drake, A. K. Ecker-
bom, Karl Enghoff, C. W. Ericsson, Edvard Evers, Hugo Falk, Valter
Fevrell, Nils Flensburg, Jonas Folcker, Elsbeth Funch, S. Gabriellson,
Marie-Louise Gagner, Axel Gauffin, Jane Germandt Claine, A. T. Geller-
stedt, Carl Svensson Graner, Elias Grip, G. Göthe, H. E. Hallberg, Per
Hallman, C. G. Hamilton, Eli Heckscher, E. Hildebrand, Karl Hildebrand,
Axel Hirsch, Harald Hjärne, Theodor Holmberg, Cecilia Båth Holmberg,
Leonard Holmström, Ivar Hultman, E. Walter Hülpers, A. Isaksson,
Gustaf Jansson, Alfred Jensen, Klara Johansson, Else Kleen (Gwen),
Rudolf Kjellén, Frida Landsort, Sven Lampa, John Landin, Carl G. Laurin,
Carl Gustaf Lewenhaupt, Axel Lindblad, G. L. Lindeberg, Axel Lindgren,
Ulla Linder,
E. Ljungström,
Nils W. Lundh,
J. A. Lundell,
Sven Lütbeck,
Fr. Löffler,
O. Mannström,
L. Wison Munthe,
Artur Möller,
K. G. Ossian-
Nordentalk, Ric-
Nordin, E. Nordlund, Ludvig Nordström, Knut Manasse Nyblom, Fredrik
Nycander, J. F. Nyström, Olof Palme, Olof Rabenius, Ture Rangström,
Bernhard Risberg, Ina Rogberg, Anna Maria Roos, Clarence von Rosen,
Sven Rosén, Nils Ruda, W. Rudin, V. Rundgren, Enar Sahlén, W. Sand-
berg, C. G. Santesson, H. Schultz, Erik Sjöstedt, A. Sjöström, M. Som-
melius, Marika Stjärnstedt, Gustaf Stjärnström, Verner Söderberg,
Nath. Söderblom, Anna Söderblom, Sven Söderman, Waldemar Swahn,
Elisabeth Thorman, Johan Thyrén, Gustaf Ullman, U. L. Ullman, Lydia
Wahlström, Th. Wallbeck-Hallgren (Waldeck), P. P. Waldenström, Uno
Wallmo, Ellen Wester, Erik Wettergren, Gunnar Widholm, Axel Wid-
strand, O. Wieselgren, E. Wrangel, Karl Wählin, A. Åkerblom, Annie
Åkerhielm, Anders Österling.

STOCKHOLMS
och hela landets hvarje dag
finaste, värdefullaste, treftigaste
DAGBLAD
anmäles vördsamt till prenumeration.

**Att hyra för pensionat, skola
eller hvilohem.**

Corps de logisbyggnaden till Södertelje stads vid Östersjön vackert be-
lägna egendom Ström nära Saltskogs järnvägsstation, innehållande 26
rum och ett större kök, med köllare, bak- och tvättstugor m. m. samt
tillhörande parkanläggning är att hyra från den 1 oktober 1911.
Byggnaden har sedan 1894 förhyrts för den år 1855 grundade Zan-
derska helpensionen för flickor, som nu upphör; och lämpar sig den-
samma, hvilken nyligen undergått fullständig såväl in- som utvändig
reparation, följaktligen väl till pensionat, skola, hvilohem o. d.
Spekulanter hänvisas för upplysningar till förvaltaren å Ström, G. T.
Jonsson, adress Södertelje. Svar härå insändas före den 15 juli 1911
till Drättselkammaren härstädes.
Södertelje den 8 juni 1911.

Drättselkammaren.
EUCALYP
Ästergifver grått och blekt hår sin ursprungliga färg i hvilken
nyance som helst. Garanteradt oskadligt. Attest härå är ut-
färdad af Herr Dr Carl Setterberg, Kemiska Kontrollbyrån,
Stockholm.
Pris pr flaska à 125 gr. 3 kr.
Fås i alla välsorterade Parfym- o. Matrilaffärer. På platser
där Eucalyp ännu icke finnes till salu hänvända man sig till
Company Sydneys Agentur, Bruksgatan, Malmö.

Almedahls Försäljnings-Magasin,

Kungsgatan 55, Göteborg.
Levererar fullständiga Linneuppsättningar för boskötningar och brud-
utstyrslar. Se vidare vår annons i Iduns Modellkatalog.

Bad är hälsa
och blifver det i dubbel måtto om badrum-
met är monteradt med våra
**Förstklassiga, Moderna
BADAPPARATER.**
Erhålles genom alla entreprenörfirmor.
Wilh. Sonesson & Co, Malmö,
Stockholm, Göteborg, Köpenhamn.

Annonsera i Idun!

**Att själf måla (lackera)
möbler m. m.** kan hvem som
helst med Ripolin. 84 färgtoner. Tor-
kar fort med en porslinsliknande glans.
Otroligt hållbar. En bok om dekora-
tion och målning jämte fullständiga
färgskalor erhålles gratis och franko.
Le Ripolin, 24 Smålandsgatan, Sthlm.

Sparkasseränta
4 1/2 %
Köpmannabanken
Arsenalsgatan 9.

Med detta nummer
följer Iduns Romanbilaga,
ark 7.